

Bankovní identita

Bakalářská práce

Studijní program:

B0413A050006 Podniková ekonomika

Studijní obor:

Management služeb

Autor práce:

Karolína Hušková

Vedoucí práce:

Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Bankovní identita

Jméno a příjmení: **Karolína Hušková**
Osobní číslo: E19000023
Studijní program: B0413A050006 Podniková ekonomika
Specializace: Management služeb
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2021/2022**

Zásady pro vypracování:

1. Úvod do bankovního systému.
2. Vývoj identifikačních služeb v bankovním sektoru.
3. Bankovní identita v České republice a v Evropě.
4. Zhodnocení potenciálu bankovní identity pro firmy.
5. Závěr a shrnutí.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- ARNOLD, Glen, 2014. *The Financial Times guide to banking*. Harlow: Pearson. ISBN 978-0-273-79182-9.
- CASU, Barbara, Claudia GIRARDONE and Philip MOLYNEUX, 2015. *Introduction to banking*. 2nd ed. Harlow: Pearson. ISBN 978-0-273-71813-0.
- KALABIS, Zbyněk, 2012. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0001-8.
- POLOUČEK, Stanislav, 2013. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.
- SUCHÁNEK, Petr, 2012. *E-commerce: elektronické podnikání a koncepce elektronického obchodování*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-84-2.
- PROQUEST, 2021. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI USA: ProQuest. [cit. 2021-10-01]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>.

Konzultant: Veronika Wojewodová, Partnership Manager BankID

Vedoucí práce:

Ing. Lenka Strýčková, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

1. listopadu 2021

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2023

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

2. května 2022

Karolína Hušková

Bankovní identita

Anotace

Bakalářská práce *Bankovní identita* je zaměřena na zhodnocení potenciálu bankovní identity neboli BankID v soukromém sektoru, konkrétně v oblasti internetových obchodů. Hlavním cílem této bakalářské práce je na základě zhodnocení současného stavu využívání elektronické identifikace v zahraničí, moderovaného rozhovoru s výkonným ředitelem společnosti Bankovní identita, a.s. a dotazníkového šetření zaměřeného na oblast internetových obchodů zhodnotit potenciál BankID v této oblasti. V teoretické části je nejprve charakterizován bankovní systém v České republice. Poté je popsána elektronická identifikace v České republice a samotné BankID, jeho vývoj, možná využití, konkrétní služby BankID a prostředky elektronické identifikace jednotlivých obchodních bank. V neposlední řadě jsou představeny jednotlivé systémy elektronické identifikace ve vybraných evropských zemích. Praktická část je orientována na zhodnocení potenciálu BankID v oblasti internetových obchodů.

Klíčová slova

Banka, BankID, bankovní identita, elektronická identifikace, potenciál, prostředek, služba

Banking Identity

Annotation

The bachelor thesis *Banking Identity* is focused on evaluating the potential of banking identity or BankID in the private sector, specifically in the field of online shops. The aim of this bachelor thesis is to evaluate the potential of the BankID in this field on the basis of evaluation of the current situation in electronic identification in foreign countries, moderated interview with the chief executive officer of Bankovní identita, a.s. and questionnaire survey focused on the field of online shops. The theoretical part first characterizes the banking system in the Czech Republic. Then the electronic identification in the Czech Republic and the BankID itself, its development, possible uses, specific BankID services, and means of electronic identification of individual commercial banks. Last but not least, individual electronic identification systems in selected European countries are introduced. The practical part is focused on evaluating the potential of BankID in the field of online shops.

Key Words

Bank, BankID, banking identity, electronic identification, means, potential, service

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Lence Strýčkové, Ph.D. za odborné vedení, vstřícnost při konzultacích, cenné rady a věcné připomínky ke zpracování této bakalářské práce. Zároveň poděkování patří i zaměstnancům společnosti Bankovní identita, a. s. a to především Ing. Veronice Wojewodové a Ing. Marku Růžičkovi, Ph.D. za spolupráci a poskytnuté informace k vypracování zejména praktické části bakalářské práce.

Obsah

Seznam ilustrací.....	13
Seznam tabulek.....	15
Seznam zkratek.....	17
Úvod.....	19
1 Bankovní systém v České republice.....	21
1.1 Centrální banka.....	22
1.2 Obchodní banky.....	23
1.2.1 Identifikace klientů banky.....	24
2 Elektronická identifikace v České republice.....	27
2.1 Bankovní identita v České republice.....	29
2.2 Vývoj bankovní identity.....	31
2.3 Služby poskytované společností Bankovní identita, a.s.	32
2.3.1 Služba BankID přihlášení CONNECT.....	33
2.3.2 Služba BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS, IDENTIFY AML ...	34
2.3.3 Služba BankID podpis/autorizace SIGN.....	35
2.3.4 Služba BankID notifikace.....	37
2.4 Prostředky elektronické identifikace obchodních bank.....	37
2.4.1 Československá obchodní banka, a. s.....	38
2.4.2 Česká spořitelna, a.s.	39
2.4.3 Komerční banka, a.s.	39
2.4.4 Air Bank a.s.	40
2.4.5 MONETA Money Bank, a.s.	40
2.4.6 Raiffeisenbank a.s.....	41
2.4.7 Fio banka, a.s.....	41
3 Elektronická identifikace v zahraničí.....	43
3.1 Belgie.....	44
3.2 Dánsko.....	45
3.3 Estonsko.....	46
3.4 Finsko.....	47
3.5 Chorvatsko.....	48
3.6 Itálie.....	49
3.7 Litva.....	50
3.8 Lotyšsko.....	51

3.9 Lucembursko	52
3.10 Německo	53
3.11 Nizozemsko.....	54
3.12 Norsko	55
3.13 Portugalsko	55
3.14 Slovensko.....	56
3.15 Španělsko.....	57
3.16 Švédsko.....	58
4 Zhodnocení potenciálu BankID	59
4.1 Metodologie průzkumu	59
4.2 Moderovaný rozhovor.....	59
4.3 Dotazníkové šetření	66
4.3.1 Popisná statistika skupiny respondentů	67
4.3.2 Bankovní identita v oblasti internetových obchodů	69
4.4 Vyhodnocení potenciálu BankID	79
4.4.1 BankID v evropském kontextu	79
4.4.2 BankID v soukromém sektoru	80
4.4.3 BankID v oblasti internetových obchodů	81
4.4.4 Shrnutí	83
Závěr.....	85
Seznam použité literatury	87
Seznam příloh	97

Seznam ilustrací

Obr. 1: Jednostupňový a dvoustupňový bankovní systém	21
Obr. 2: Důvěryhodnost jednotlivých nástrojů pro ověření identity	28
Obr. 3: Využití BankID v České republice.....	29
Obr. 4: Rozšířenost elektronické identifikace ve vybraných zemích	43
Obr. 5: Struktura odpovědí na otázku číslo 1: „Nabízíte zákazníkům možnost registrace a následného přihlášení na webových stránkách Vašeho internetového obchodu?“	69
Obr. 6: Struktura odpovědí na otázku číslo 2: „Nabízíte zákazníkům přihlášení prostřednictvím identit třetích stran?“	70
Obr. 7: Struktura odpovědí na otázku číslo 3: „Slyšeli jste o pojmu BankID?“	71
Obr. 8: Struktura odpovědí na otázku číslo 4: „Uvažujete o zavedení BankID na webových stránkách Vašeho internetového obchodu?“	72
Obr. 9: Struktura odpovědí na otázku číslo 5: „Jakou službu byste nejspíše zvolili?“	73
Obr. 10: Struktura odpovědí na otázku číslo 6: „Jsou pro Vás ceny za jednotlivé služby akceptovatelné?“	74
Obr. 11: Struktura odpovědí na otázku číslo 7: „Cena za aktivaci služby je v současné době 30 000 Kč. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“	75
Obr. 12: Struktura odpovědí na otázku číslo 8: „Cena za technickou podporu je v současné době 15 000 Kč/měsíc. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“	76
Obr. 13: Struktura odpovědí na otázku číslo 9: „Cena za dodatečnou podporu je v současné době 2 000 Kč/hod. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“	77
Obr. 14: Struktura odpovědí na otázku číslo 10: „Vyberte důvody, proč neuvažujete o zavedení BankID pro Vaš internetový obchod.“	78

Seznam tabulek

Tab. 1: Ceník ostatních služeb Bankovní identity, a.s.....	32
Tab. 2: Ceník služby BankID přihlášení CONNECT.....	33
Tab. 3: Ceník služby BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS, IDENTIFY AML	34
Tab. 4: Ceník služby BankID podpis/autorizace SIGN.....	36
Tab. 5: Elektronická identifikace v Belgii.....	44
Tab. 6: Elektronická identifikace v Dánsku	45
Tab. 7: Elektronická identifikace v Estonsku.....	46
Tab. 8: Elektronická identifikace ve Finsku.....	47
Tab. 9: Elektronická identifikace v Chorvatsku	48
Tab. 10: Elektronická identifikace v Itálii	49
Tab. 11: Elektronická identifikace v Litvě	50
Tab. 12: Elektronická identifikace v Lotyšsku.....	51
Tab. 13: Elektronická identifikace v Lucembursku.....	52
Tab. 14: Elektronická identifikace v Německu	53
Tab. 15: Elektronická identifikace v Nizozemsku.....	54
Tab. 16: Elektronická identifikace v Norsku.....	55
Tab. 17: Elektronická identifikace v Portugalsku	55
Tab. 18: Elektronická identifikace na Slovensku	56
Tab. 19: Elektronická identifikace ve Španělsku	57
Tab. 20: Elektronická identifikace ve Švédsku	58
Tab. 21: Struktura respondentů dle druhu nabízeného zboží internetovými obchody	67
Tab. 22: Struktura respondentů dle počtu zaměstnanců internetových obchodů	67
Tab. 23: Struktura respondentů dle ročních tržeb internetových obchodů.....	68

Seznam zkratek

a. s.	akciová společnost
B2B	Business-to-business
ČNB	Česká národní banka
DPH	daň z přidané hodnoty
eIDAS	nařízení Evropského Parlamentu a Rady Evropské unie č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu
EU	Evropská unie
GDPR	General Data Protection Regulation
ID	identita
NIA	Národní bod pro identifikaci a autentizaci
S.A.	Société Anonyme
SLA	Service Level Agreement
S.p.A.	Società per Azioni
ZoBI	Zákon č. 49/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony; známý také pod názvem zákon o bankovní identitě

Úvod

Téma bankovní identita neboli BankID je nové a aktuální pro celou Českou republiku. Jedná se o zcela nové pojetí elektronické identifikace osob, které má za cíl poskytnout co možná nejvíce osobám jednotné přihlašovací údaje jak ke službám veřejného sektoru, tak ke službám soukromého sektoru, a to povětšinou bez nutnosti zřízení nového prostředku pro elektronickou identifikaci a učení se s ním.

Cílem této bakalářské práce je především zhodnocení potenciálu BankID v soukromém sektoru, konkrétně v oblasti internetových obchodů. Nejprve bude zhodnocen současný stav elektronické identifikace v zahraničí, dále bude proveden moderovaný rozhovor s výkonným ředitelem společnosti Bankovní identita, a.s., což bude východiskem pro vypracování dotazníkového šetření a samotného dotazníku, jenž bude následně rozeslán mezi jednotlivé internetové obchody. Tato oblast byla zvolena zejména z důvodu, že prozatím žádný internetový obchod BankID nevyužívá a zároveň mám v této oblasti největší rozhled z důvodu mé praxe.

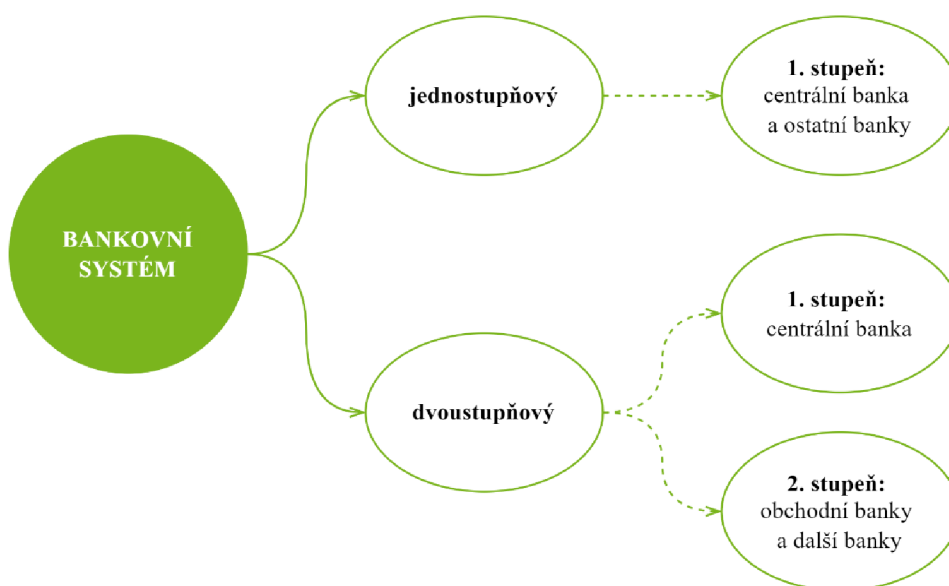
Teoretická část bakalářské práce nejprve pojednává o samotném bankovním systému v České republice. Poté je již práce orientována na elektronickou identifikaci v České republice, do které spadá právě i BankID. V této části práce je BankID detailně představeno, je zde rozebrán jeho vývoj, využití a konkrétní služby BankID poskytované pro soukromý sektor společností Bankovní identita, a. s. a v neposlední řadě jsou zde popsány prostředky elektronické identifikace jednotlivých obchodních bank, které slouží pro elektronické ověřování identity prostřednictvím BankID. Pro vytvoření širšího kontextu byly dále rozebrány jednotlivé systémy elektronické identifikace ve vybraných evropských zemích.

Praktická část bakalářské práce nejprve poskytne aktuální pohled na stav BankID od výkonného ředitele společnosti Bankovní identita, a.s. a následně je již práce zaměřena na zhodnocení potenciálu BankID v oblasti internetových obchodů, a to prostřednictvím dotazníkového šetření.

1 Bankovní systém v České republice

Ve vyspělých tržních ekonomikách se bankovníctví řadí mezi odvětví, které se nejrychleji rozvíjí. Právě fungující bankovníctví přispívá k výrazným ekonomickým pokrokům (Revenda 2011). Odvětví bankovníctví se rychle mění a dále rozvíjí především v důsledku velmi náročných požadavků kladených ze strany veřejnosti (Friedberg 2015).

Bankovní systém představuje soubor veškerých bankovních institucí působících v daném státě, uspořádání jejich vzájemných vztahů a vztahy k okolí (Černohorský a Teplý 2011).

Obr. 1: Jednostupňový a dvoustupňový bankovní systém
Zdroj: Vlastní zpracování dle Revenda 2011

Jak ilustruje obrázek číslo 1, rozlišují se dva druhy bankovních systémů. Bankovní systém jednostupňový řadí centrální banku a ostatní banky na stejnou úroveň. Zatímco bankovní systém dvoustupňový funguje na principu dvoustupňového institucionálního oddělení makroekonomické funkce, kterou vykonává centrální banka a mikroekonomické funkce, kterou zastávají ostatní banky (Revenda 2012).

Jelikož v České republice funguje na prvním stupni centrální banka, která je svým postavením nadřazená a na druhém stupni obchodní banky a další banky, řadí se Česká republika k zemím s dvoustupňovým bankovním systémem (Kantnerová 2016).

1.1 Centrální banka

Centrální banka má na finančním trhu klíčovou úlohu, a to především pro obchodní banky, vládní instituce a ostatní centrální banky. Centrální banka rovněž ovlivňuje prostřednictvím své politiky úrokové sazby, množství úvěrů a v neposlední řadě nabídku peněz (Mejstřík, Pečená a Teplý 2014).

V České republice je centrální bankou Česká národní banka (dále jen „ČNB“) jejíž fungování je založeno na základě zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. Dle tohoto zákona je ČNB centrální bankou České republiky a institucí, která vykonává dohled nad finančním trhem. Dále je ČNB právnickou osobou, která je veřejnoprávním subjektem sídlícím v Praze, avšak bez zápisu do obchodního rejstříku. Zároveň ČNB má také udělené pravomoci správního úřadu, a to v rozsahu na základě zákona o ČNB a zvláštních právních předpisů. ČNB hospodaří samostatně s odbornou péčí se státním majetkem, který jí byl svěřen a vykonává další činnosti v souladu s již zmíněným zákonem a zvláštními právními předpisy (Kantnerová 2016).

Hlavními orgány ČNB jsou bankovní rada a poradní orgány. Bankovní rada je nejvyšším orgánem, který stanovuje měnovou politiku a rozhoduje o nejpodstatnějších záležitostech, kterými jsou například rozpočet ČNB nebo organizační uspořádání samotné ČNB apod. Bankovní rada je tvořena guvernérem, dvěma viceguvernéry a čtyřmi dalšími členy. Všichni tito členové jsou jmenováni prezidentem republiky na 6 let a nemohou tuto funkci zastávat více než dvakrát. Poradní orgány jsou dva – rozkladová komise a výbor pro finanční trh. Rozkladová komise vytváří návrhy rozhodnutí bankovní rady, které byly vydány ve správním řízení. Výbor pro finanční trh vykonává dozor nad finančním trhem, monitoruje obecné koncepce, strategie a přístupy k doзору nad finančním trhem, sleduje nové trendy a mnoho dalšího (Kantnerová 2016).

Hlavním cílem ČNB je především péče o cenovou stabilitu pomocí cílování inflace, a to podle článku 98 Ústavy České republiky a v souladu s primárním právem Evropské unie (Kantnerová 2016). Dále v souladu se svým primárním cílem stanovuje měnovou politiku, emituje mince a bankovky, reguluje a kontroluje peněžní oběh, platební styk a zúčtování obchodních bank, dozoruje nad bankovním sektorem, kapitálovým trhem a nad dalšími oblastmi, zpracovává statistiky, poskytuje bankovní služby České republice a veřejnému

sektoru, vede účty organizacím a osobám, které mají, co do činění se státním rozpočtem, vykonává činnosti spojené s vydáváním státních dluhopisů a investováním na finančních trzích (Česká národní banka 2021).

ČNB rovněž povoluje činnost novým obchodním bankám na území České republiky vydáním bankovní licence na dobu neurčitou, avšak pouze za předpokladu splnění veškerých náležitostí (Kantnerová 2016).

1.2 Obchodní banky

Obchodní banky jsou vymezeny jako finanční zprostředkovatelé, jejichž hlavním úkolem je zajištění pohybu finančních prostředků mezi subjekty. Tento pohyb je představován přijímáním vkladů od subjektů přebytkových a následným poskytováním půjček subjektům deficitním (Mishkin 2012).

Obchodní banky můžeme definovat ze dvou pohledů. Z pohledu ekonomického je možné obchodní banky vymežit na základě jejich hlavních činností. Tedy, že obchodní banky jsou subjekty, které obchodují a provádí operace s penězi. Avšak vymezení na základě ekonomického pohledu je nedostatečné, jelikož takovéto činnosti mohou provádět i například pojišťovny nebo pošty. Tyto nedostatky částečně lze odstranit při vymezení obchodních bank z právního pohledu, kde jsou obchodní banky charakterizovány jako subjekty, které mají udělenou bankovní licenci od ČNB (Revenda 2011).

Cílem obchodních bank je jako u majoritní podnikatelských činností generování zisku. Specifické jsou v tom, že na jedné straně akceptují vklady a na straně druhé poskytují úvěry. Základ bankovního zisku je zejména tvořen z úrokové marže, což je rozdíl mezi úroky z poskytnutých úvěrů a úroky z akceptovaných vkladů (Kantnerová 2016).

Základní funkce obchodních bank jsou rozděleny do čtyř skupin – umožnění přístupu k platebnímu a zúčtovacímu mechanismu, alokace zdrojů, management rizika, zpracování informací a monitorování bonity dlužníků. Nicméně jedná se pouze o základní a zjednodušené pojetí funkcí obchodních bank (Polouček 2013).

U obchodních bank rozlišujeme dva základních typy, a to univerzální a specializované banky. Univerzální obchodní banky mají od ČNB udělené univerzální bankovní licence a mohou tak vykonávat veškeré bankovní operace. Jedná se o nejrozšířenější typ obchodních bank. Tyto obchodní banky poskytují dle Casu, Girardone a Molyneux (2015) široké spektrum finančních služeb jako jsou platební služby, depozitní a úvěrové služby, investiční, penzijní a pojišťovací služby a elektronické bankovníctví. Univerzálními obchodními bankami v České republice jsou například Československá obchodní banka, a. s., Komerční banka, a.s. nebo Česká spořitelna, a.s. Druhým typem jsou specializované obchodní banky, které získaly od ČNB pouze omezené bankovní licence, a tak se mohou zaměřit pouze na vybrané činnosti, okruhy osob nebo obory. Příkladem specializovaných obchodních bank jsou hypoteční banky, stavební spořitelny a investiční banky (Kantnerová 2016).

1.2.1 Identifikace klientů banky

Každá obchodní banka je ze zákona povinna identifikovat své klienty. Obchodní banky se řídí zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách. Podle tohoto zákona jsou banky povinny zabezpečit identifikaci klienta při vedení jeho účtu nebo jiné formě přijetí jeho vkladu. Identifikační údaje je potom obchodní banka povinna vést v evidenci (Kalabis 2012). Identifikačními údaji jsou:

- „u fyzických osob jméno, příjmení, adresa, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, popřípadě identifikační číslo,
- u právnických osob obchodní firma nebo název právnické osoby, její sídlo a identifikační číslo nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí, bylo-li přiděleno,
- u svěřenských fondů nebo obdobných zařízení podle práva jiného státu zapisovaných do evidence podle zvláštního právního předpisu označení svěřenského fondu, identifikační číslo svěřenského fondu nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí, bylo-li přiděleno, a identifikační údaje svěřenského správce“ (Česko 1992).

Veškeré výše zmíněné identifikační údaje musí být uvedeny ve smlouvě o vedení bankovního účtu, ve vkladní knížce, na vkladovém certifikátu, vkladním listu nebo na obdobném dokumentu, který dokazuje, že obchodní banka akceptovala klientův vklad (Kalabis 2012).

Zákon o bankách není jediným zákonem, který ukládá obchodním bankám povinnost identifikovat své klienty. Na základě zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu jsou obchodní banky také povinny identifikovat své klienty (Kalabis 2012). V tomto případě se identifikačními údaji rozumí:

- *„u fyzické osoby všechna jména a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození a pohlaví, dále místo narození, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství; jde-li o podnikající fyzickou osobu, též její obchodní firma, odlišující dodatek nebo další označení, sídlo a identifikační číslo osoby,*
- *u právnické osoby*
 - *základní identifikační údaje právnické osoby, kterými jsou obchodní firma nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, sídlo a identifikační číslo právnické osoby nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí,*
 - *údaje ke zjištění a ověření totožnosti fyzické osoby, která je členem jejího statutárního orgánu, a*
 - *základní identifikační údaje právnické osoby, která je členem jejího statutárního orgánu, a údaje ke zjištění a ověření totožnosti fyzické osoby, která je členem statutárního orgánu této právnické osoby nebo kterou tato právnická osoba zmocnila, aby ji ve statutárním orgánu zastupovala,*
- *u svěřenského fondu jeho označení a identifikační údaje jeho svěřenského správce“* (Česko 2008).

Oba zákony požadují od obchodních bank rozdílnou míru identifikace klientů. Ačkoliv zákon č. 21/1992 Sb., o bankách uděluje obchodním bankám povinnost identifikovat své klienty méně důkladně než zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, je zákon o bankách pro obchodní banky jakousi „základní normou“ (Kalabis 2012).

Identifikační údaje, které obchodní banky musí mít od svých klientů v evidenci, bude pracovník banky vyžadovat při uzavření veškerých smluv. Klienti tak musí při tomto úkonu předložit všechny potřebné doklady k provedení řádné identifikace (Kalabis 2012).

Dále může být stanoveno v obchodních podmínkách jednotlivých obchodních bank, které bývají součástí smluv o poskytování služeb, že je klient povinen banku obeznámit v okamžiku, kdy dojde ke změně v jeho identifikačních dokladech (Kalabis 2012).

2 Elektronická identifikace v České republice

Elektronická identita je kombinací osobních údajů, které jsou jako celek unikátním způsobem spojeny s určitou osobou. S elektronickou identitou je spojena rovněž autentizace, kterou je ověřováno, že elektronickou identitu využívá určitá osoba (Bankovní identita 2021).

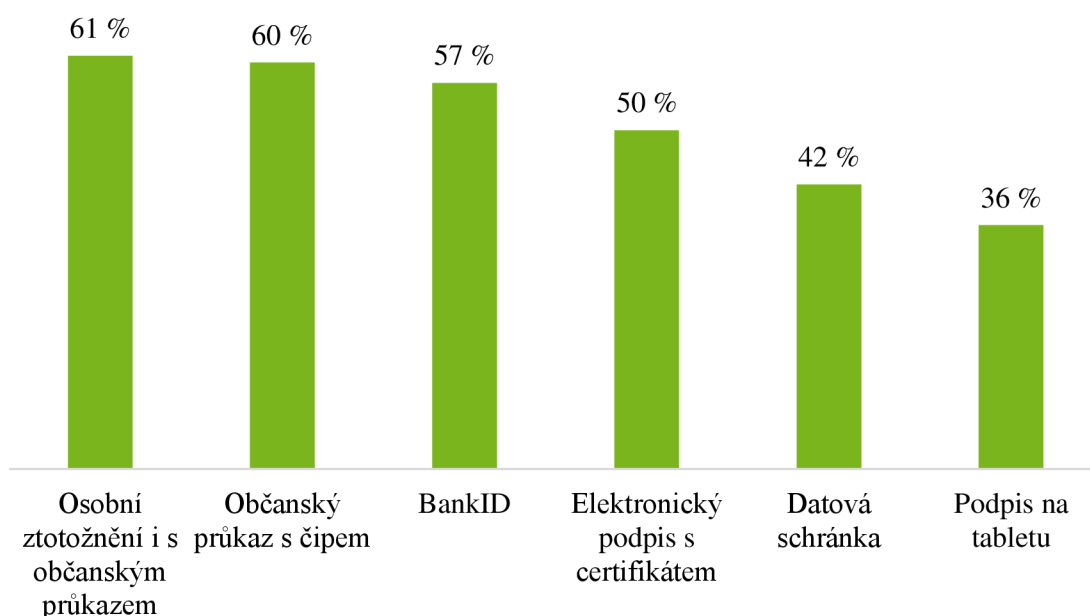
Elektronická identita může mít dvě podoby. První podobou je elektronická identita, u které nebyla prokázána totožnost osoby, která je jejím držitelem. Druhou podobou je elektronická identita, u které již byla prokázána totožnost osoby, která je jejím držitelem. Tato podoba elektronické identity je podporována státem a na základě zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci dochází k ověřování totožnosti osob (Bankovní identita 2021).

Prostředky pro elektronickou identifikaci, které nabízí stát, jsou mobilní klíč eGovernmentu, Národní bod pro identifikaci a autentizaci (dále jen „NIA“) a elektronický občanský průkaz s čipem. Mobilní klíč eGovernmentu je mobilní aplikací, která umožňuje lidem přihlašování ke službám, které využívají elektronickou identifikaci prostřednictvím Národního bodu. NIA ID je prostředkem pro elektronickou identifikaci, který slouží k prokázání totožnosti osob při přihlašování k online službám. Uživatel provede tzv. dvou faktorové ověření identity, a to zadáním uživatelského jména a hesla a následným opsáním jednorázového SMS kódu. Elektronický občanský průkaz s čipem mohou lidé využívat při přihlašování k online službám veřejné správy. Všechny občanské průkazy, které byly vydané od 1. 7. 2018 disponují čipem. Do čipu v elektronickém občanském průkazu si mohou lidé nahrát certifikát nebo certifikáty pro vytváření elektronických podpisů a poté podepisovat dokumenty (Identita občana 2021).

Prostředky pro elektronickou identifikaci kvalifikovaných soukromoprávních poskytovatelů, jsou čipová karta Starcos od společnosti První certifikační autorita, a. s., MojeID od sdružení CZ.NIC a BankID poskytované momentálně Air Bank a.s., Českou spořitelnou, a. s., Československou obchodní bankou, a. s., Komerční bankou, a. s., MONETA Money Bank, a.s., Raiffeisenbank a.s. a Fio bankou, a. s. Ve fázi příprav je Equabank a. s., UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. a mBank S.A. (Identita občana 2021).

Dle nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, které je možné zkrátit jako nařízení eIDAS je možné prostředky elektronické identifikace rozřadit do tří kategorií na základě úrovně záruky. První kategorií je nízká úroveň záruky, u které se nejedná o zaručené ověření totožnosti. Osoba si pouze zvolí uživatelské jméno a heslo a svou identitu pouze deklaruje. Druhou kategorií je značná úroveň záruky, při které je ověření totožnosti již zaručené. Osoba se přihlásí přes jméno, heslo a další faktor, kterým může být SMS kód nebo autentizační aplikace v chytrém telefonu. Třetí kategorií je vysoká úroveň záruky, která poskytuje také zaručené ověření totožnosti, ale osoba navíc provede ověření přes fyzický identifikační prostředek, kdy při jeho vydání je zaručeně ověřena totožnost a jsou požadovány přístupové údaje k jeho využití, a to na bezpečném zařízení (Bankovní identita 2021).

Dle průzkumu STEM/MARK pro Cleverlance, viz obrázek číslo 2 vyhrálo při srovnání důvěry v jednotlivé prostředky pro ověření identity osobní ztotožnění i s občanským průkazem, avšak při srovnání důvěry v jednotlivé prostředky pro pouze elektronické ověření identity zvítězilo BankID (BankID 2021).

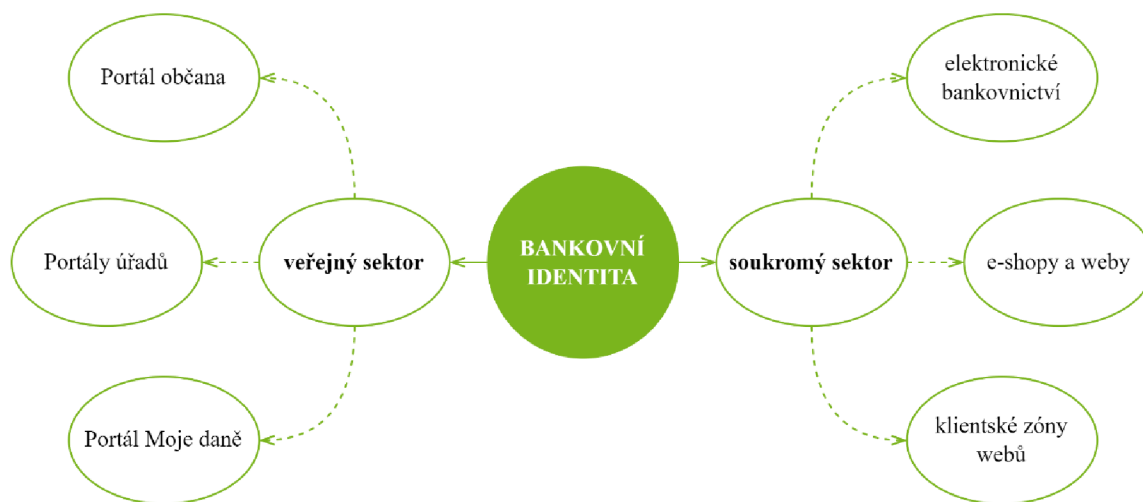

Obr. 2: Důvěryhodnost jednotlivých nástrojů pro ověření identity
Zdroj: Vlastní zpracování dle BankID 2021

Osobní ztotožnění i s občanským průkazem získalo důvěru 61 % respondentů. Poté následovalo ověření občanským průkazem s čipem, které označilo 60 % respondentů za důvěryhodné a na třetím místě se umístilo právě BankID, ve které důvěřuje 57 % respondentů. Za BankID se umístil elektronický podpis s certifikátem, který je důvěryhodný jen pro 50 % respondentů. Následuje datová schránka, kterou uvedlo jako důvěryhodnou pouze 42 % respondentů a poslední skončil podpis na tabletu, který označilo jako důvěryhodný pouhých 36 % respondentů (BankID 2021).

2.1 Bankovní identita v České republice

Bankovní identita v České republice, jejíž název je BankID, funguje jako prostředek ověření identity v online prostředí, poskytující dle Evropského nařízení eIDAS značnou úroveň záruky. Jedná se o největší digitalizační projekt bankovního sektoru, který byl v České republice doposud realizován. Tento nástroj k ověření identity osob zajišťují jednotlivé obchodní banky (Bankovní identita 2021). BankID v České republice je dostupné až pro 5,5 milionů lidí (BusinessInfo.cz 2021).

Obr. 3: Využití BankID v České republice
Zdroj: Vlastní zpracování dle Bankovní identita 2021

Lidé se tak mohou identifikovat při vstupu na webové portály se službami státu známé pod názvem eGovernment, konkrétně Portál občana, Portál úřadů a Portál Moje daně. Mezi tyto služby se například řadí založení datové schránky, nahlédnutí do seznamu listu vlastnictví nemovitostí, u kterých je osoba vedena jako vlastník, kontrola dokladů evidovaných státem,

kontrola řídičského bodového hodnocení nebo možnost podání žádosti o výpis z Rejstříku trestů, živnostenského rejstříku apod. Jedná se tedy o veřejnoprávní využití BankID a v tomto případě probíhá komunikace prostřednictvím NIA. NIA má za úkol spojit banky poskytující BankID s poskytovateli služeb eGovernmentu (BusinessInfo.cz 2021).

Zároveň se lidé mohou identifikovat i při vstupu na webové portály soukromých společností poskytující e-slужby jako je elektronické bankovníctví, e-shopy a weby klientské zóny, zde již zprostředkovává komunikaci mezi bankami poskytujícími BankID a soukromými společnostmi Bankovní identita a.s. Veškerá možná využití BankID lze vidět na obrázku číslo 3 (BusinessInfo.cz 2021). Firmy, které již tuto možnost na svých webových portálech nabízejí jsou kromě zapojených obchodních bank například Centrální depozitář cenných papírů, a. s., Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s., Pillow pojišťovna, a. s., MallPay s. r. o., Pražská plynárenská, a. s., SAZKA a. s., Oborová zdravotní pojišťovna OZP, Notářská komora ČR, Tipsport.net a. s., Deloitte Advisory s. r. o. a další (BankID 2021).

K 27. 1. 2022 využilo BankID alespoň jednou cca 700 000 lidí. Nejvíce lidí se prostřednictvím BankID přihlásilo ke službám státu a každý sedmý člověk ji pak využil i v soukromém sektoru (Česká bankovní asociace 2022).

Elektronická identifikace přes BankID probíhá pomocí stejných údajů, které mají lidé pro přihlášení do svého internetového bankovníctví, a to zcela zdarma. To znamená, že pokud člověk má zájem využívat BankID pro přihlašování do již zmíněných služeb nemusí si povětšinou nic nového zřizovat (Bankovní identita 2021).

Při založení bankovního účtu osoby na pobočce některé obchodní banky je osoba identifikována pomocí občanského průkazu nebo řídičského průkazu. Díky této návštěvě jí vzniklo její BankID. Pokud člověk nebyl osobně přítomen na pobočce obchodní banky při zakládání bankovního účtu, není jeho BankID aktivní. Pro aktivaci BankID musí navštívit pobočku své obchodní banky a provést fyzickou identifikaci (Bankovníctví 2021).

V případě, že se člověk rozhodne ověřit svou identitu na webových portálech pomocí BankID, banka provede s jeho souhlasem pouze identifikaci a tím její činnost končí. Banky přihlašovací údaje svých klientů nikomu neposkytují a také ani nevidí jaké úkony a na jakých portálech člověk po úspěšné identifikaci vykonává (Bankovní identita 2021).

2.2 Vývoj bankovní identity

Projekt bankovní identity BankID v České republice pod pracovním označením SONIA nebo také BankID byl podnícen Českou bankovní asociací. V samých počátcích tohoto projektu bylo zapotřebí nejprve provést několik zásadních legislativních změn, kterých se zhostila právě Česká bankovní asociace (Bankovní identita 2021).

Práce na projektu započala v únoru roku 2019, kdy vznikl také projektový tým. O rok později se podařilo České bankovní asociaci prosadit potřebné legislativní změny (Bankovní identita 2021). Jednalo se o změny, ke kterým došlo nabytím zákona č. 49/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Tato novela je mnohdy nazývána jako tzv. zákon o bankovní identitě, zkráceně ZoBI (BusinessInfo.cz 2021). Tyto změny byly připravovány v prvním pololetí roku 2019. Poté probíhalo od listopadu 2019 do února 2020 projednávání legislativních změn v Parlamentu České republiky, které bylo úspěšné a následoval podpis změn prezidentem republiky. Veškeré legislativní změny nabyly účinnosti 1. ledna 2021. Díky těmto legislativním změnám se může stát jakákoliv obchodní banka v České republice poskytovatelem elektronické identity, samozřejmě v souladu se zákonem č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci a po získání akreditace pro správu kvalifikovaného systému elektronické identifikace od Ministerstva vnitra České republiky. K samotnému spuštění služby na portálech státu došlo 1. března 2021 (Bankovní identita 2021).

2.3 Služby poskytované společností Bankovní identita, a.s.

Digitální službu ověření identity pomocí BankID v soukromém sektoru provozuje společnost Bankovní identita, a.s. Deset českých obchodních bank, které obsluhují takřka většinu klientů v České republice se spojilo a založilo akciovou společnost Bankovní identita, a.s. díky které vzniklo jednotné řešení, které je poskytováno soukromoprávním subjektům (BankID 2021). Jedná se o obchodní banky Air Bank a.s., Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a. s., Equa bank a. s., Fio banka, a.s., Komerční banka, a.s., mBank S.A., MONETA Money Bank, a.s., Raiffeisenbank a.s. a UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. (Bankovní identita 2021).

Bankovní identita, a.s. nabízí celkem tři druhy služeb BankID digitálního ověření soukromým subjektům, kterými jsou:

- přihlášení CONNECT,
- identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS, IDENTIFY AML,
- podpis/autorizace SIGN (BankID 2021).

Tab. 1: Ceník ostatních služeb Bankovní identity, a.s.

Služba	Cena
Aktivace služby BankID	30 000 Kč/aktivace
Garantovaná technická podpora	15 000 Kč/měsíc
Dodatečná podpora	2 000 Kč/hodina

Zdroj: Vlastní zpracování dle BankID 2021

Cena za samotnou aktivaci služby BankID činí 30 000 Kč (bez DPH), dále cena za technickou podporu dosahuje částky 15 000 Kč (bez DPH) za měsíc, kdy jsou klientovi garantovány parametry služeb dle SLA (Service Level Agreement). Klient si ještě může sjednat dodatečnou podporu, za kterou si připlatí 2 000 Kč (bez DPH) za hodinu s účtováním po čtvrthodinách. Tyto ceny jsou shrnuty v tabulce číslo 1. Pokud však má klient sjednanou technickou podporu, tak má automaticky nárok na 2 hodiny bezplatné dodatečné podpory za fakturační období – měsíc (BankID 2021).

2.3.1 Služba BankID přihlášení CONNECT

Služba BankID přihlášení CONNECT je určena pro klienty poskytující služby, kteří žádají přihlášení koncového uživatele. Podobnými službami jsou služby, Apple ID, Facebook ID, Google ID, nebo MojeID, které však nabízejí pouze nízkou úroveň záruky. Služba BankID přihlášení CONNECT nabízí dvou faktorovou autentizaci. Tuto službu lze implementovat jak do webového rozhraní, tak i do mobilní aplikace poskytovatele služeb, která nabízí možnost registrace a přihlášení, ve které může koncový uživatel zvolit na místo nové registrace nebo přihlášení službu BankID přihlášení CONNECT (BankID 2021).

Postup při přihlašování nebo registraci koncového uživatele přes službu BankID přihlášení CONNECT:

1. koncový uživatel si vybere přihlášení pomocí BankID,
2. kliknutím na logo své akreditované obchodní banky je přesměrován na její přihlašovací stránky,
3. na této stránce provede autentizaci pomocí prostředku pro elektronickou identifikaci, který mu byl vydán akreditovanou obchodní bankou,
4. při prvním přihlášení je požádán o souhlas s poskytnutím svých údajů ve prospěch poskytovatele služeb a
5. po jeho souhlasu poskytne akreditovaná obchodní banka data poskytovateli služeb pro registraci a je přesměrován zpět na původní stránku, kde je přihlášený (BankID 2021).

Předávanými údaji při této službě je ID uživatele, jméno a příjmení, telefon a email (BankID 2021).

Tab. 2: Ceník služby BankID přihlášení CONNECT

Služba	Varianta	Cena
CONNECT	Jednorázové použití/transakce	1 Kč
	Předplatné na 1 rok	10 Kč/koncový uživatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle BankID 2021

Služba BankID přihlášení CONNECT je nabízena ve dvou variantách, viz tabulka číslo 2, a to ve variantě jednorázového použití/transakce a předplatného. Cena za jednorázové použití/transakci činí 1 Kč (bez DPH) a cena předplatného na jeden rok činí 10 Kč (bez DPH) za koncového uživatele (BankID 2021).

2.3.2 Služba BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS, IDENTIFY AML

Služba BankID identifikace je určena pro poskytovatele služeb, kteří vyžadují identifikaci koncového uživatele jako kdyby byl fyzicky přítomen a použil platný doklad totožnosti (BankID 2021).

Postup při identifikaci koncového uživatele přes službu BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS a IDENTIFY AML:

1. koncový uživatel se nachází na stránkách poskytovatele služeb, kde si chce sjednat službu,
2. zvolí ověření identity prostřednictvím BankID,
3. kliknutím na logo své akreditované obchodní banky je přesměrován na její přihlašovací stránku,
4. na této stránce provede autentizaci pomocí prostředku pro elektronickou identifikaci, který mu byl vydán akreditovanou obchodní bankou,
5. následně je koncový uživatel akreditovanou obchodní bankou vyzván k odsouhlasení poskytnutí svých údajů ve prospěch poskytovatele služeb,
6. po potvrzení souhlasu poskytne akreditovaná obchodní banka data poskytovateli služeb a koncový uživatel je přesměrován zpět na původní stránku poskytovatele služeb (BankID 2021).

Při využití této služby BankID identifikace IDENTIFY je předáváno poskytovateli služeb ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly, pohlaví a rodné číslo. U varianty služby BankID identifikace IDENTIFY PLUS je navíc předáno místo narození, stav, doklad, právní status a bankovní účet. Poslední varianta služby BankID identifikace IDENTIFY AML předává nejvíce údajů, k již zmíněným přidává ještě AML ověření (BankID 2021).

Tab. 3: Ceník služby BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS, IDENTIFY AML

Služba	Varianta	Cena
IDENTIFY	Předplatné na 1 rok	20 Kč/koncový uživatel
IDENTIFY PLUS	Předplatné na 1 rok	40 Kč/koncový uživatel
IDENTIFY AML	Předplatné na 2 roky	120 Kč/koncový uživatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle BankID 2021

Služba BankID identifikace má tři možné varianty, viz tabulka číslo 3, a to IDENTIFY, IDENTIFY PLUS a IDENTIFY AML. Služba BankID identifikace je nabízena pouze ve variantě předplatného, zahrnuje možnost opakovaného přihlašování do služby. Tuto službu je možné sjednat pouze společně se službou BankID přihlášení CONNECT. Cena předplatného pak tvoří součet ceny za předplatné služby přihlášení a služby identifikace. Cena předplatného pouze za službu BankID identifikace IDENTIFY na jeden rok činí 20 Kč (bez DPH) za koncového uživatele, dále cena za službu BankID identifikace IDENTIFY PLUS na jeden rok činí 40 Kč za koncového uživatele a cena za službu BankID identifikace IDENTIFY AML na dva roky činí 120 Kč za koncového uživatele (BankID 2021).

2.3.3 Služba BankID podpis/autorizace SIGN

Služba BankID podpis/autorizace nesoucí název SIGN je určena pro poskytovatele služeb, kteří potřebují zprostředkovat zaručený podpis PDF dokumentů při sjednávání služeb, kde je nutné ověřit identitu koncového uživatele při podpisu smlouvy, a to včetně eventuality tento podpis zpětně potvrdit. Službu lze použít také pro podpis prohlášení. K podpisu lze najednou zaslat jeden PDF dokument a až 20 prohlášení (BankID 2021).

Postup při podpisu koncového uživatele pomocí služby BankID podpis SIGN:

1. poskytovatel služeb vytvoří obsah PDF dokumentu a případně i prohlášení, které mají být podepsány koncovým uživatelem a zobrazí mu je,
2. koncový uživatel zvolí možnost podepsání pomocí BankID,
3. poskytovatel služeb odešle dokument nebo dokumenty společně s metadaty dle technické specifikace do BankID,
4. koncový uživatel vybere a klikne na logo své akreditované obchodní banky,
5. BankID mu zobrazí metadata a odkaz na nahlédnutí či stažení dokumentu nebo dokumentů, současně ho srozumí s podmínkami poskytování služby BankID podpis SIGN a způsoby jejich přijetí,
6. po potvrzení seznámení se s dokumentem nebo dokumenty je zpět přesměrován na stránky poskytovatele služeb,
7. BankID pošle poskytovateli služeb metadata a odkaz na dokument či dokumenty, které jsou pouze dočasně uloženy v systémech BankID,

8. na stránkách poskytovatele služeb koncový uživatel udává pokyn k podpisu, zároveň s tím souhlasí s předáním osobních údajů BankID, akceptuje podmínky služby BankID podpis SIGN a rovněž bere na vědomí, že tyto údaje budou zpřístupněny poskytovateli služeb,
9. pokyn k podpisu je prověřován dvěma faktory – v prostředí akreditované obchodní banky vykoná koncový uživatel autentizaci prostřednictvím prostředku pro elektronickou identifikaci, který mu byl vydán akreditovanou obchodní bankou,
10. dále akreditovaná obchodní banka předá zpět BankID dokument či dokumenty a metadata jako potvrzení, že koncový uživatel souhlasil s podpisem,
11. BankID opatří příslušný dokument nebo dokumenty vizuální značkou, která symbolizuje podpis koncového uživatele, dále ho opatří elektronickým podpisem a kvalifikovanou elektronickou pečetí BankID,
12. BankID zpřístupní dokument či dokumenty poskytovateli služeb, dokumenty s elektronickým podpisem jsou až v okamžiku uložení v prostředí BankID řádně podepsány (BankID 2021).

Údaje, které jsou předávány při využití služby BankID podpis SIGN jsou ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly a právní status (BankID 2021).

Tab. 4: Ceník služby BankID podpis/autorizace SIGN

Služba	Varianta	Cena
SIGN	Jednorázové použití/transakce	20 Kč
	Předplatné na 1 rok	20 Kč/koncový uživatel

Zdroj: Vlastní zpracování dle BankID 2021

Služba BankID podpis SIGN má dvě varianty, viz tabulka číslo 4, kterými je jednorázové použití a předplatné. Jednorázové použití služby BankID podpis SIGN slouží k jednorázovému úkonu koncového uživatele. Cena za jednorázové použití činí 20 Kč (bez DPH). Předplatné služby BankID podpis SIGN slouží k neomezenému využití služby pro koncového uživatele po dobu předplatného. Předplatné služby BankID podpis SIGN není možné sjednat samostatně, ale pouze společně s předplatným služby BankID přihlášení CONNECT. Cena pak tvoří součet ceny za předplatné služby BankID přihlášení CONNECT a služby BankID podpis SIGN. Při době předplatného jeden rok je cena předplatného pouze pro služby BankID podpis SIGN stanovena na 20 Kč (bez DPH) za koncového uživatele (BankID 2021).

2.3.4 Služba BankID notifikace

Služba BankID notifikace není samostatnou službou, je pouze doplňkovou vlastností ke službě BankID přihlášení CONNECT a ke službě BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS a IDENTIFY AML ve variantě předplatného. K těmto uvedeným službám je možné si sjednat zasílání notifikací o změně poskytnutých údajů koncového uživatele. Podmínkou notifikace poskytovatele služeb je samozřejmě souhlas samotného koncového uživatele. Pokud jsou splněny veškeré podmínky pro fungování této doplňkové vlastnosti a dojde ke změně poskytnutých údajů koncového uživatele zašle jeho akreditovaná obchodní banka BankID změnovou notifikaci. BankID poté zašle notifikaci o změně poskytovateli služeb. Notifikace neobsahuje nové aktualizované údaje, pouze informuje poskytovatele služeb o změně v údajích koncového uživatele (BankID 2021).

2.4 Prostředky elektronické identifikace obchodních bank

Obchodní banky mají svoje vlastní prostředky pro přihlašování do internetového bankovníctví, a tudíž i při elektronickém ověřování identity prostřednictvím BankID. Každá obchodní banka, která se rozhodne být kvalifikovaným správcem systému elektronické identifikace, tedy umožnit lidem využití BankID i u jiných poskytovatelů služeb, musí projít akreditačním procesem Ministerstva vnitra České republiky. Řízení pro udělení akreditace se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. Obchodní banka nejprve musí podat písemnou žádost s předepsanými náležitostmi a zaplatit stanovený poplatek ve výši 100 000 Kč. Během procesu akreditace Ministerstvo vnitra jako správní orgán příslušný podle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci, je povinen posoudit, zda obchodní banka a její systém elektronické identifikace splňují stanovené požadavky dle výše uvedeného zákona. Pokud obchodní banka splní dané požadavky udělí Ministerstvo vnitra České republiky akreditaci pro správu kvalifikovaného systému elektronické identifikace (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

První obchodní bankou, která získala akreditaci od Ministerstva vnitra České republiky v říjnu roku 2020 byla Československá obchodní banka, a. s., poté byla akreditace udělena České spořitelně, a. s. společně s Komerční bankou, a. s. v prosinci roku 2020. V březnu roku 2021 obdržely akreditaci Air Bank a.s. a MONETA Money Bank, a.s. V srpnu roku

2021 získala akreditaci Raiffeisenbank a.s. a doposud poslední akreditace byla udělena Fio bance a. s. v únoru roku 2022. Později by se měly k těmto bankám přidat Equa bank a. s., UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. a na závěr mBank S.A. (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

2.4.1 Československá obchodní banka, a. s.

Československá obchodní banka, a. s. má pro své klienty pět způsobů, které disponují značnou úrovní záruky pro elektronickou identifikaci. Konkrétně se jedná o:

- uživatelské jméno, vstupní heslo a SMS klíč,
- uživatelské jméno, vstupní heslo a Smart klíč,
- uživatelské jméno a Smart klíč,
- anonymní QR kód a Smart klíč a
- certifikát na čipové kartě spolu s PIN kódem (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Při ověřování identity přes SMS klíč je nutné, aby klient vyplnil uživatelské jméno, vstupní heslo a následně přepsal SMS klíč. Při ověřování identity přes Smart klíč klient vyplní uživatelské jméno a vstupní heslo a následně ověření potvrdí přes Smart klíč. Pokud má klient ve svém Smart klíči aktivovanou biometrii ověří se otiskem prstu nebo skenem obličeje. Při ověřování přes Smart klíč může klient nejprve naskenovat anonymní QR kód a následně provést ověření přes Smart klíč, toto řešení je pro případ, kdy klient nemá internetové připojení. Posledním způsobem je ověření přes certifikát na čipové kartě a zadání PIN kódu (ČSOB 2022).

2.4.2 Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna, a.s. nabízí svým klientům dva způsoby, jak mohou využívat ověření identity prostřednictvím bankovní identity, které mají značnou úroveň záruky pro elektronickou identifikaci, jedná se o tyto možnosti:

- uživatelské jméno a George klíč a
- uživatelské jméno, heslo a SMS s jednorázovým kódem (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Prvním způsobem, který je i nejbezpečnější, je ověření přes uživatelské jméno a mobilní aplikaci George klíč, kde klient pouze vše potvrdí. Druhým způsobem je uživatelské jméno, heslo a potvrzení přes SMS s jednorázovým kódem. Heslo, které klient banky zadává při ověřování je jím vymyšlené a poté ho stvrdí SMS kódem, který mu přijde na jeho telefonní číslo (Česká spořitelna 2021).

2.4.3 Komerční banka, a.s.

Komerční banka, a.s. má pro své klienty celkem čtyři způsoby pro elektronické ověření identity, které se řadí mezi prostředky značné úrovně záruky. Jedná se o tyto prostředky:

- uživatelské jméno, bezpečnostní heslo a jednorázový SMS kód,
- uživatelské jméno a KB Klíč,
- certifikát na čipové kartě a PIN kód a
- certifikát v souboru a heslo (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

KB Klíč je aplikace pro chytré telefony, ve které klienti potvrzují veškeré úkony zadáním PIN kódu nebo otiskem prstu či naskenováním obličeje. Druhým prostředkem je bezpečnostní heslo, tedy kombinace uživatelského jména, hesla a jednorázového SMS kódu. Tento způsob je primárně určen pro klienty, kteří nevlastní chytrý telefon nebo nechtějí využívat mobilní aplikaci KB Klíč. Třetím prostředkem je certifikát na čipové kartě, kdy klienti vkládají čipovou kartu do čtečky a zadávají PIN ke kartě. Posledním prostředkem je certifikát v souboru a heslo, který se již nevydává a neobnovuje (KB 2021).

2.4.4 Air Bank a.s.

Air Bank a.s. umožňuje svým klientům prostřednictvím internetového bankovníctví AirBank a Mobilní aplikace My Air využívat elektronické ověření identity. Jedná se o prostředky spadající do kategorie značné úrovně záruky pro elektronickou identifikaci. Těmito prostředky jsou:

- internetové bankovníctví AirBank – uživatelské jméno, heslo, jednorázový SMS kód nebo uživatelské jméno, heslo, aplikace My Air a
- mobilní aplikace My Air – anonymní QR kód, mobilní aplikace My Air aktivovaná heslem nebo biometrií (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Při využívání BankID přes chytrý mobilní telefon stačí klientům pouze uživatelské jméno, jedno heslo a otisk prstu nebo rozpoznání obličeje k tomu, aby se identifikovali. Pokud klienti chtějí využívat při ověřování počítač, stačí jim jen naskenovat QR kód a potvrdit ověření v mobilní aplikaci My Air (Air Bank 2021).

2.4.5 MONETA Money Bank, a.s.

MONETA Money Bank, a.s. nabízí svým klientům ověření identity dvěma způsoby, a to:

- uživatelským jménem, heslem a mobilním klíčem (jednorázový SMS kód) a
- uživatelským jménem a mobilním bankovníctvím „Smart banka“ (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Tyto prostředky jsou zařazeny do kategorie značné úrovně záruky prostředku pro elektronickou identifikaci (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Klient vyplní ID či uživatelské jméno společně s datumem narození a následně vše potvrdí v Smart Bance nebo zadáním jednorázového SMS kódu (MONETA Money Bank 2022).

2.4.6 Raiffeisenbank a.s.

Raiffeisenbank a.s. ověřuje elektronicky identitu klientů pouze jedním prostředkem, a to pomocí klientského čísla a RB klíče. K ověření může dojít dvěma způsoby, disponující značnou úrovní záruky prostředku elektronického ověření, a to přes:

- klientské číslo a aplikaci RB Klíč nebo
- klientské číslo a RB klíč v rámci aplikace Raiffeisen Mobilní eKonto (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Nejprve klient vyplní klientské číslo, poté spustí funkci RB klíče přímo v Raiffeisen Mobilním eKontu nebo v samostatné aplikaci RB klíč, vyplní PIN kód nebo vše potvrdí biometrií (Raiffeisenbank 2022).

2.4.7 Fio banka, a.s.

Fio banka, a.s. má pro své klienty možnost elektronického ověření dvěma prostředky, které se řadí do kategorie značné úrovně záruky prostředku elektronické identifikace, a to pomocí:

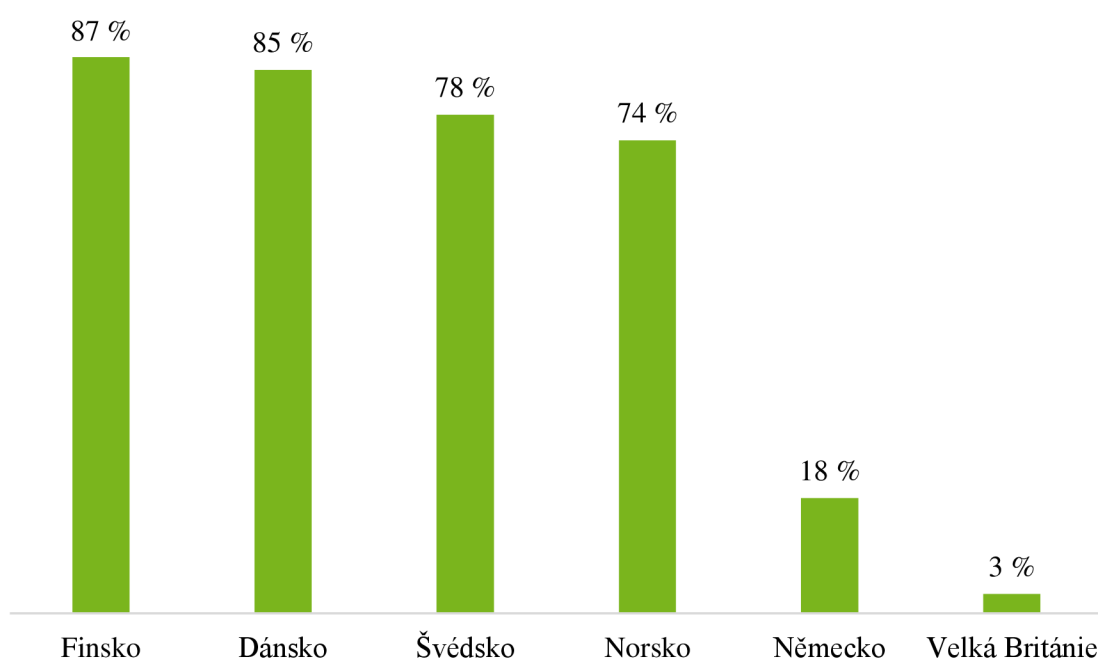
- uživatelského jména, hesla a jednorázového SMS kódu nebo
- uživatelského jména, hesla a mobilního bankovníctví FIO Smartbanking (Ministerstvo vnitra České republiky 2021).

Pokud se klient rozhodne využívat elektronické ověření pomocí jednorázového SMS kódu, musí nejprve vyplnit své uživatelské jméno, heslo a poté opsat jednorázový SMS kód, který mu bude zaslán na telefonní číslo, které si zvolil při aktivaci této služby. Druhou možností, jak mohou klienti využívat elektronické ověření je pomocí mobilního bankovníctví FIO Smartbanking. V tomto případě musí klient vyplnit opět uživatelské jméno a heslo a poté obdrží upozornění do mobilního bankovníctví FIO Smartbanking, kde potvrdí svůj požadavek na elektronické ověření identity (Fio banka 2022).

3 Elektronická identifikace v zahraničí

Bankovní identita a jí podobné formy elektronické identifikace nejsou ve světě novinkou, například v severských zemích je tento způsob elektronické identifikace již zcela běžný a léty ověřený. Kromě severských zemí fungují obdobné služby také například v Kanadě, Holandsku, Estonsku, Spojených arabských emirátech nebo Indii (Lundegaard 2021).

Jak je zřejmé z obrázku číslo 4, i přesto že elektronická identifikace v některých zemích světa je naprostou samozřejmostí každodenního života lidí, není tomu tak ve všech zemích.

Obr. 4: Rozšířenost elektronické identifikace ve vybraných zemích

Zdroj: Vlastní zpracování dle Lundegaard 2021

Například ve Velké Británii využívají službu s názvem Gov UK verify přibližně 3 % lidí. O něco lépe je na tom Německo, které má zavedenou službu eID karta, kterou využívá 18 % lidí, ale ani tak se nejedná o vysoká čísla při porovnání s čísly Norska, Švédska, Dánska a Finska, kde elektronickou identifikaci využívá více jak 70 % lidí (Lundegaard 2021).

V následujících kapitolách jsou uvedeny země, které jsou členy Evropské Unie a řídí se nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu neboli nařízením eIDAS. Níže uvedené země oznámily své systémy

elektronické identifikace Evropské komisi a informace byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie. Po tomto oznámení a zveřejnění v Úředním věstníku Evropské Unie dochází nejpozději do 12 měsíců k uznání systému elektronické identifikace. Výjimku v níže uvedených zemích tvoří Finsko, které není členem Evropské Unie, a Norsko, které prozatím pouze oficiálně představilo svůj záměr oznámit svůj systém elektronické identifikace Evropské komisi. Dále jsou uvedeny příklady používaných systémů elektronické identifikace v jednotlivých zemích v abecedním pořadí (European Commission 2022).

3.1 Belgie

V Belgii existují dva systémy elektronické identifikace, viz tabulka číslo 5. První systém se nazývá belgický systém elektronické identifikace FAS/elektronické karty a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou elektronická karta pro belgické občany a elektronická karta pro cizince. Druhý systém se nazývá belgický systém elektronické identifikace FAS/ itsme® a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je itsme® mobile App. Oba tyto belgické systémy se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 5: Elektronická identifikace v Belgii

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Belgický systém elektronické identifikace FAS / elektronické karty	Elektronická karta pro belgické občany Elektronická karta pro cizince	Vysoká
Belgický systém elektronické identifikace FAS / itsme®	Itsme® mobile App	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Belgická elektronická karta s čipem nesoucí název eID umožňuje držitelům provádět elektronické transakce. Například se jedná o identifikaci na úřadech, podepisování dokumentů a bezpečné přihlašování k online veřejným službám. Standardní platnost eID je 10 let, v případě eID pro cizince se platnost různí. Existují tři typy tohoto dokladu, a to elektronická karta přímo pro belgické občany starší 12 let, následně tzv. Kids-ID, které je určeno pro belgické občany mladší 12 let a také elektronická karta pro cizince (European Commission 2019).

Druhou možností, jak se mohou lidé elektronicky identifikovat, je přes mobilní aplikaci s názvem itsme® mobile App od společnosti Belgian Mobile ID. Tato společnost je konsorciem čtyř předních finančních institucí a tří belgických operátorů mobilních sítí. Služba itsme funguje přes mobilní aplikaci, kterou je nutné si stáhnout a poté je aktivována a personalizována buď na základě dřívější fyzické identifikace nebo prostřednictvím elektronického podpisu a identifikace pomocí eID (European Commission 2020).

3.2 Dánsko

V Dánsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 6. Systém se nazývá dánský systém elektronické identifikace (NemID) a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou magnetická karta NemID, mobilní aplikace NemID, token NemID, NemID na hardwaru, NemID s IVR a karta magna NemID (magnetická karta). Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie značné úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 6: Elektronická identifikace v Dánsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Dánský systém elektronické identifikace (NemID)	Magnetická karta NemID Mobilní aplikace NemID Token NemID NemID na hardwaru NemID s IVR Karta magna NemID (magnetická karta)	Značná

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Tuto službu mohou uživatelé využívat pro ověření identity v online bankovníctví a na veřejných i soukromých webových stránkách společností (Nets 2021). Od 6. října 2021 mohou lidé využívat rovněž nový digitální průkaz MitID, který má nahradit stávající řešení NemID. Jedná se v podstatě o novou a bezpečnější verzi NemID. Prozatím se Dánsko nachází ve fázi, kdy lidé mohou využívat obě řešení paralelně, dokud nedojde k přechodu pouze na nové řešení MitID, ke kterému by mělo dojít do 30. června 2022 (Digitaliseringsstyrelsen 2021).

MitID je vlastněno Finans Danmark a Dánskou agenturou pro digitalizaci, která zastupuje banky a stát. MitID je aplikace určená pro chytré telefony nebo tablety a využívá se k právě zmíněnému ověření identity. Pokud člověk nemá možnost využívat aplikaci v chytrém telefonu nebo tabletu, existují dvě alternativní řešení – prohlížeč kódů MitID a čtečka kódů MitID (Digitaliseringsstyrelsen 2021). Prostřednictvím MitID mohou uživatelé ověřit online svou identitu na stránkách internetového bankovníctví, digitální pošty, úřadů a na stránkách dalších online služeb (Signicat 2021).

3.3 Estonsko

V Estonsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 7. Systém se nazývá estonský systém elektronické identifikace a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou průkaz totožnosti, průkaz o povolení k pobytu, digitální průkaz totožnosti, digitální průkaz o elektronickém pobytu, mobilní průkaz totožnosti a diplomatický průkaz totožnosti. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 7: Elektronická identifikace v Estonsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Estonský systém elektronické identifikace	Průkaz totožnosti Průkaz o povolení k pobytu Digitální průkaz totožnosti Digitální průkaz o elektronickém pobytu Mobilní průkaz totožnosti Diplomatický průkaz totožnosti	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Tři prostředky elektronické identifikace jsou jak fyzické, tak i digitální doklady totožnosti. Jedná se o průkaz totožnosti, průkaz o povolení k pobytu a diplomatický průkaz totožnosti. Další tři prostředky elektronické identifikace jsou pouze digitálními doklady totožnosti. Pouze digitálními doklady totožnosti jsou digitální průkaz totožnosti, digitální průkaz o elektronickém pobytu, mobilní průkaz totožnosti (European Commission 2020).

System elektronické identifikace existuje v Estonsku již 20 let. Tento systém mohou občané využívat jak ve veřejném sektoru, tak i v soukromém sektoru. Lidé využívají elektronickou identifikaci například k placení účtů, online volbám, podepisování smluv nebo přístupu ke svým zdravotním informacím (e-Estonia 2022).

3.4 Finsko

Ve Finsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 8. Systém se nazývá TUPAS a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je BankID. Tento systém elektronické identifikace není možné zařadit do příslušné kategorie úrovně záruky dle Evropského nařízení eIDAS (Nets 2021).

Tab. 8: Elektronická identifikace ve Finsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
TUPAS	BankID	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle Nets 2021

System elektronické identifikace nesoucí název Tupas nabízí řada finských bank jako je Osu uspankki, Nordea, Danske Bank, Handelsbanken, Ålandsbanken, S-Pankki, Aktia, POP Pankki, Säästöpankki nebo Oma Säästöpankki, které vydávají certifikát TUPAS (Nets 2021). Za pomoci prostředku elektronické identifikace BankID je umožněno uživatelům ověřit svou identitu na stránkách soukromých, ale i veřejných poskytovatelů služeb, dokonce je i možné certifikátem učinit podpis dokumentu (Drupal 2021; Pöhn, Grabatin a Hommel 2021).

3.5 Chorvatsko

V Chorvatsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 9. Systém se nazývá národní systém identifikace a autentifikace (NIAS) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je osobní průkaz totožnosti (eOI). Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 9: Elektronická identifikace v Chorvatsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Národní systém identifikace a autentifikace (NIAS)	Osobní průkaz totožnosti (eOI)	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Díky projektu Citizens mohou držitelé osobního průkazu totožnosti získat přístup k veřejným informacím a informacím o veřejných službách, bezpečný přístup k osobním údajům a zároveň tento projekt zprostředkovává elektronickou komunikaci mezi držiteli a veřejným sektorem (European Commission 2018).

Chorvatsko začalo od roku 2015 vydávat elektronické osobní průkazy totožnosti s čipem, které mohou obsahovat až dva certifikáty, a to certifikát pro elektronickou identifikaci a certifikát pro vytvoření kvalifikovaného elektronického podpisu. Lidé mohou elektronický osobní průkaz totožnosti využívat pro všechny chorvatské elektronické služby, a to bez ohledu na jejich poskytovatele. Než je možné používat elektronický osobní průkaz totožnosti k elektronickému ověření je nutné aktivovat jeho elektronickou část. Občané si mohou prostřednictvím svého elektronického osobního průkazu totožnosti aktivovat aplikaci na svém mobilním telefonu, díky které mohou spravovat své osobní údaje a potvrzovat svou elektronickou identitu. Pokud člověk má aktivovanou tuto aplikaci a zároveň mu byl vydán i certifikát pro vytvoření kvalifikovaného elektronického podpisu, může tuto aplikaci využívat i ke vzdálenému kvalifikovanému podpisovému certifikátu (e-Citizens 2022).

3.6 Itálie

V Itálii existují dva systémy elektronické identifikace, viz tabulka číslo 10. První systém se nazývá italský elektronický průkaz totožnosti založený na vnitrostátním průkazu totožnosti (CIE) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je Carta di Identità Elettronica (CIE). Druhý systém se nazývá SPID – Veřejný systém digitální identity a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou poskytovány společnostmi Aruba PEC S.p.A., Namirial S.p.A., InfoCert S.p.A., In.Te.S.A. S.p.A., Poste Italiane S.p.A., Register S.p.A., Sielte S.p.A. a Telecom Italia Trust Technologies S.r.l. První systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky. Druhý systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorií nízké, značné i vysoké úrovně záruky. V tomto případě záleží vždy na konkrétním využívání elektronické identifikace (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 10: Elektronická identifikace v Itálii

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Italský elektronický průkaz totožnosti založený na vnitrostátním průkazu totožnosti (CIE)	Carta di Identità Elettronica (CIE)	Vysoká
SPID – Veřejný systém digitální identity	Prostředky elektronické identifikace SPID poskytují: Aruba PEC S.p.A. Namirial S.p.A. InfoCert S.p.A. In.Te.S.A. S.p.A. Poste Italiane S.p.A. Register S.p.A. Sielte S.p.A. Telecom Italia Trust Technologies S.r.l.	Nízká Značná Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Prvním prostředkem elektronické identifikace, kterým Itálie disponuje, je italský elektronický občanský průkaz, který vydává Ministerstvo vnitra. Díky tomuto občanskému průkazu se mohou občané nejen fyzicky identifikovat, ale také mají přístup k online službám veřejné správy. Elektronický občanský průkaz je vybaven čipem, díky kterému se mohou lidé elektronicky identifikovat a podepisovat dokumenty. Elektronickým podpisem mohou lidé podepsat dokumenty spadající jak do veřejného, tak i do soukromého sektoru (Ministero dell'Interno 2022).

Elektronický občanský průkaz s čipem je vydáván všem občanům, kterým skončí platnost klasického papírového občanského průkazu, dojde ke ztrátě, odcizení či znehodnocení a lidem, kteří si vyžádají vydání elektronického občanského průkazu s čipem. Platnost tohoto občanského průkazu se odvíjí od věku jeho majitele. Pro nezletilé do 3 let je průkaz platný 3 roky, pro nezletilé ve věku od 3 do 18 let je platnost 5 let a pro dospělé nad 18 let je průkaz platný po dobu 10 let. Cena, za kterou je průkaz vydán je 16,79 EUR (Ministero dell'Interno 2022).

Druhým italským prostředkem pro elektronickou identifikaci je systém SPID. Jedná se o systém veřejné digitální identity, díky které mají uživatelé rovněž přístup k online službám veřejného i soukromého sektoru. Digitální identitu člověka představuje dvojice přihlašovacích údajů, kterými jsou uživatelské jméno a heslo. Tento prostředek pro elektronickou identifikaci je dostupný pouze pro osoby starší 18 let (AgID 2022).

3.7 Litva

V Litvě existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 11. Systém se nazývá litevský systém elektronické identifikace (ATK – Asmens tapatybės kortelė) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je litevský vnitrostátní průkaz totožnosti. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 11: Elektronická identifikace v Litvě

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Litevský systém elektronické identifikace (ATK – Asmens tapatybės kortelė)	Litevský vnitrostátní průkaz totožnosti	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Litva nabízí elektronickou identifikaci prostřednictvím litevského vnitrostátního průkazu totožnosti s čipem, na kterých jsou uloženy kvalifikované certifikáty, které slouží k identifikaci a k provádění elektronického podpisu v online prostředí. Platnost tohoto průkazu je 3 roky. Takovéto průkazy jsou vydávány osobám starším 14 let (MIGRIS 2020).

3.8 Lotyšsko

V Lotyšsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 12. Systém se nazývá lotyšský systém elektronické identifikace a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou eID karte, eParaksts karte, eParaksts karte+ a eParaksts. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie značné a vysoké úrovně záruky. V tomto případě záleží vždy na konkrétním využívání elektronické identifikace (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 12: Elektronická identifikace v Lotyšsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Lotyšský systém elektronické identifikace	eID karte eParaksts karte eParaksts karte+ eParaksts	Značná Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Prvním prostředkem elektronické identifikace je elektronický občanský průkaz s čipem, který je také zároveň fyzickým identifikačním dokladem. U dalších třech prostředků elektronické identifikace probíhá ověření přes certifikáty, na kterých je soukromý klíč. (European Commission 2019).

Karty eParaksts karte, eParaksts karte+, eParaksts jsou doklady totožnosti, které obsahují elektronický podpis, díky kterému mohou držitelé podepisovat dokumenty a provádět elektronické ověření identity. Takovouto kartu mohou získat osoby od 14 let. Kartu může člověk využívat u různých poskytovatelů služeb (eParaksts 2017).

3.9 Lucembursko

V Lucembursku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 13. Systém se nazývá lucemburský občanský průkaz (elektronický průkaz totožnosti) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je lucemburský elektronický průkaz totožnosti. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 13: Elektronická identifikace v Lucembursku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Lucemburský občanský průkaz (elektronický průkaz totožnosti)	Lucemburský elektronický průkaz totožnosti	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Lucemburský elektronický průkaz totožnosti s čipem je administrativním dokladem totožnosti a státní příslušnosti držitele. Všichni lidé starší 15 let, kteří mají bydliště na území Lucemburska, jsou povinni mít občanský průkaz. Na lucemburském elektronickém průkazu totožnosti, konkrétně na čipu, kterým je opatřen, jsou nahrány elektronické autentizační a podpisové certifikáty. Prostřednictvím těchto certifikátů se držitelé mohou elektronicky identifikovat u státních veřejných služeb, a i u některých lucemburských bank (The Luxembourg Government 2022).

3.10 Německo

V Německu existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 14. Systém se nazývá německá elektronická identifikace na základě rozšířené kontroly přístupu a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou občanský průkaz, elektronické povolení k pobytu a elektronický průkaz totožnosti pro občany Unie a státní příslušníky zemí EHP. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 14: Elektronická identifikace v Německu

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Německá elektronická identifikace na základě rozšířené kontroly přístupu	Občanský průkaz Elektronické povolení k pobytu Elektronický průkaz totožnosti pro občany Unie a státní příslušníky zemí EHP	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Všechny tři prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou karty, které obsahují bezkontaktní čip, na kterém jsou uloženy údaje o držiteli. Karty využívají dvou faktorového ověření, kterým je samotná karta a následné zadání šestimístného PIN kódu (European Commission 2017).

Karta je vydávána osobám starším 16 let na dobu 10 let. Poplatek za vydání karty je 37 EUR. Kartou využijí její držitelé k registraci u veřejných nebo soukromých poskytovatelů služeb a dále také třeba pro vstup do online prostředí státní správy (Federal Ministry of the Interior and Community 2021).

3.11 Nizozemsko

V Nizozemsku existují dva systémy elektronické identifikace, viz tabulka číslo 15. První systém se nazývá nizozemský systém elektronické identifikace (digiD) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je DigiD. Druhý systém se nazývá nizozemský důvěrný rámec pro elektronickou identifikaci (Afsprakenstelsel Elektronische Toegangsdiensden) a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou prostředky vydané v rámci aplikace eHerkenning (v případě podniků). Oba systémy se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie značné a vysoké úrovně záruky. V obou případech záleží vždy na konkrétním využívání elektronické identifikace (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 15: Elektronická identifikace v Nizozemsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Nizozemský systém elektronické identifikace (DigiD)	DigiD	Značná Vysoká
Nizozemský důvěrný rámec pro elektronickou identifikaci (Afsprakenstelsel Elektronische Toegangsdiensden)	Prostředky vydané v rámci aplikace eHerkenning (v případě podniků)	Značná Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

DigiD je nizozemským prostředkem, který slouží k elektronickému ověření identity u vládních organizací a veškerých veřejných organizací. Tuto formu elektronické identifikace má již 14 milionů občanů a ověření přes ni je možné u více jak 650 poskytovatelů služeb – vládní organizace a veřejné organizace (European Commission 2020).

Trust Framework for Electronic Identification je jednotným nizozemským souborem standardů, dohod a ustanovení pro autorizovaný přístup k elektronickým službám. Díky této službě a prostředkům vydaným v rámci aplikace eHerkenning je možné, aby se lidé identifikovali a prováděli elektronické transakce apod. (European Commission 2018).

3.12 Norsko

V Norsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 16. Systém se nazývá eID-gateway "ID-porten" a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je Buypass ID, BankID. Tento systém elektronické identifikace není možné zařadit do příslušné kategorie úrovně záruky dle Evropského nařízení eIDAS (Nets 2021).

Tab. 16: Elektronická identifikace v Norsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
eID-gateway "ID-porten"	Buypass ID, BankID	-

Zdroj: Vlastní zpracování dle European Commission 2019

Norsko nabízí elektronické ověření identity a závazný elektronický podpis od roku 2004. Pokud chtějí lidé využívat těchto služeb, je nutné, aby požádali svou banku o vydání prostředku elektronické identifikace BankID. Banka ověří totožnost osoby a poskytne veškeré informace o fungování služby. Služba funguje nejen v bankovním sektoru, ale také ve veřejných a soukromých službách. Prostředek elektronického ověření vydávají obchodní banky (BankID 2021; Pöhn, Grabatin a Hommel 2021).

3.13 Portugalsko

V Portugalsku existují dva systémy elektronické identifikace, viz tabulka číslo 17. První systém se nazývá Chave Móvel Digital (CMD) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je digitální mobilní klíč (mobilní elektronická identifikace). Druhý systém se nazývá Cartão de Cidadão (CC) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je Portugalský průkaz totožnosti (elektronický průkaz totožnosti). Oba systémy se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 17: Elektronická identifikace v Portugalsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Chave Móvel Digital (CMD)	Digitální mobilní klíč (mobilní elektronická identifikace)	Vysoká
Cartão de Cidadão (CC)	Portugalský průkaz totožnosti (elektronický průkaz totožnosti)	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

První systém Chave Móvel Digital (CMD) slouží občanům k vytváření elektronického podpisu a k autentizaci při přihlašování k veřejným, ale i k soukromým službám prostřednictvím digitálního mobilního klíče. Aktivace této služby je čistě na uvážení každého člověka ve věku 16 let a více (European Commission 2020).

Druhým systémem Cartão de Cidadão (CC) se používá jako primární administrativní doklad totožnosti. Díky čipu v této kartě mohou držitelé provádět autentizace a vytvářet elektronický podpis. Zatímco aktivace autentizace je povinná, aktivace podpisového certifikátu je volitelná. Tento portugalský průkaz totožnosti je povinný pro každého člověka od věku 20 dnů (European Commission 2019).

3.14 Slovensko

Na Slovensku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 18. Systém se nazývá slovenský systém elektronické identifikace a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je slovenský elektronický průkaz totožnosti. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 18: Elektronická identifikace na Slovensku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Slovenský systém elektronické identifikace	Slovenský elektronický průkaz totožnosti	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Slovensko zavedlo elektronické občanské průkazy totožnosti s čipem, které momentálně nahrazují starší typy elektronických občanských průkazů totožnosti s čipem, které se začaly vydávat v prosinci roku 2013. Prostřednictvím elektronického občanského průkazu totožnosti s čipem mají občané možnost prokázat svou identitu při využívání online služeb veřejné správy (e-Government). Držitelé mohou využít online služeb veřejného sektoru po ověření identity například k nahlášení změn, podávání žádostí, stížností, žalob, dále mohou využívat online služeb katastru, daňového úřadu a v neposlední řadě také mohou prostřednictvím e-Governmentu provádět elektronické volby a referenda. Při vydávání elektronického občanského průkazu totožnosti s čipem si mohou lidé zažádat o nahrání až 3 certifikátů na čip (Slovensko.sk 2021).

3.15 Španělsko

Ve Španělsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 19. Systém se nazývá Documento Nacional de Identidad electrónico (DNIe) a prostředkem elektronické identifikace v rámci systému je španělský průkaz totožnosti (DNIe). Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie vysoké úrovně záruky (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 19: Elektronická identifikace ve Španělsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Documento Nacional de Identidad electrónico (DNIe)	Španělský průkaz totožnosti (DNIe)	Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Elektronické průkazy totožnosti s čipem jsou vydávány občanům, kteří se nejprve fyzicky identifikovali před akreditovaným státním úředníkem. Po provedení tohoto aktu mají lidé nahrané na čipu ve svém elektronickém průkazu totožnosti dva certifikáty, jeden pro autentizaci a druhý pro podpis (pouze v případě zletilosti). Takovýto elektronický průkaz totožnosti slouží držiteli k prokazování své identity a opatřování dokumentů elektronickým podpisem jak u veřejných, tak i u soukromých poskytovatelů služeb. Takovýto elektronický podpis má stejný stupeň důvěryhodnosti jako klasický vlastnoruční podpis (European Commission 2018).

3.16 Švédsko

Ve Švédsku existuje jeden systém elektronické identifikace, viz tabulka číslo 20. Systém se nazývá Švédská elektronická identifikace (Svensk e-legitimation) a prostředky elektronické identifikace v rámci systému jsou BankID a Freja eID Plus. Tento systém se řadí dle Evropského nařízení eIDAS do kategorie značné a vysoké úrovně záruky. V tomto případě záleží vždy na konkrétním využívání elektronické identifikace (Úřední věstník Evropské unie 2022).

Tab. 20: Elektronická identifikace ve Švédsku

Název systému	Prostředky elektronické identifikace v rámci systému	Úroveň záruky
Švédská elektronická identifikace (Svensk e-legitimation)	BankID Freja eID Plus	Značná Vysoká

Zdroj: Vlastní zpracování dle Úřední věstník Evropské unie 2022

Historie BankID se ve Švédsku začíná psát v roce 2001, kdy úřady začaly diskutovat o 24hodinových službách. Bylo nutné se zaměřit na ty, kteří mají identifikováno nejvíce osob – banky. Poté vzniklo konsorcium, kterého se účastní většina velkých švédských bank a jehož cílem bylo vyvinout prostředí pro elektronickou identifikaci lidí, která musí splňovat veškeré požadavky úřadů a bank. V září roku 2002 byla založena společnost Financial ID-Teknik BID AB. Tato společnost je ve vlastnictví Danske Bank, Handelsbanken, Ikano Bank, Länsförsäkringar Bank, SEB, Skandiabanken och Swedbank a zajišťuje právě službu digitálního ověření za pomoci prostředku elektronické identifikace BankID (BankID 2021).

Za pomoci této služby je možné se identifikovat před bankami, vládními úřady, společnostmi a organizacemi a zároveň podepisovat elektronicky dokumenty. BankID je srovnatelný s cestovním pasem, řidičským průkazem nebo jiným fyzickým identifikačním dokladem. BankID vydává kterákoliv švédská banka, která je do služby zapojena. (BankID 2021; Pöhn, Grabatin a Hommel 2021).

4 Zhodnocení potenciálu BankID

Po teoretickém vymezení bankovní identity neboli BankID a objasnění pojmů spojených s ní, následuje průzkum a zhodnocení jejího potenciálu, a to konkrétně pro internetové obchody působící v České republice.

4.1 Metodologie průzkumu

Průzkum potenciálu BankID na území České republiky v oblasti internetových obchodů je založen na sekundárních i primárních datech. Sekundární data byla získána pomocí rešerše stávajícího stavu elektronické identifikace v České republice a ve vybraných zemích Evropy. Pro získání primárních dat byl nejprve zvolen kvalitativní sběr dat, konkrétně metoda moderovaného rozhovoru. Na základě získaných primárních dat z moderovaného rozhovoru byl vytvořen kvantitativní sběr dat, přesněji metoda dotazníkového šetření pro internetové obchody.

4.2 Moderovaný rozhovor

Moderovaný rozhovor byl proveden 18. 3. 2022 s výkonným ředitelem společnosti Bankovní identita, a.s. Ing. Markem Růžičkou, Ph.D. Celkem bylo položeno 18 otázek a na všechny bylo odpovězeno. Otázky byly předem připraveny a kladeny v daném pořadí, tak aby byl zajištěn potřebný vývoj rozhovoru.

Kolik firem již implementovalo BankID na své webové stránky?

BankID je nabízeno pro komerční využití od června roku 2021 a doposud ho implementovalo přibližně 70 firem. Všechny tyto firmy využívají BankID pro různá použití, ale podobným způsobem. Jedná se o orgány veřejné správy, finanční instituce, půjčovny peněz, splátkové kanceláře, sázkové kanceláře, a i první komerční firmy.

Jaké firmy implementovaly BankID jako první?

První firmy, které začaly BankID využívat byly ty, které musí identifikovat své zákazníky dle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Jedná se například o obchodní banky, pojišťovny a sázkové kanceláře. Zájem ze strany těchto firem byl obrovský a implementace služby BankID identifikace IDENTIFY AML byla velmi rychlá. Přirozeně těchto transakcí bylo v prvních měsících nejvíce. Poté začaly s implementací BankID i firmy, které nepotřebují provádět pouze identifikaci zákazníků, ale nabízejí rovněž přihlášení pro zákazníky, implementovaly tak služby BankID identifikace IDENTIFY AML a přihlášení CONNECT. Těmito firmami je například Pražská plynárenská, a. s. nebo Oborová zdravotní pojišťovna OZP. Momentálně tedy ve struktuře transakcí začíná převyšovat přihlášení a opětovné použití nad identifikací.

V jaké oblasti vidíte další potenciál pro BankID?

Obrovský potenciál se nachází v oblasti zdravotnictví, školství a státní správy. V tento okamžik probíhá implementace BankID pro zdravotní pojišťovny a zdravotnictví obecně. Paralelně se vede i diskuze se školstvím a orgány veřejné správy. Využití BankID ve školství může být například pro vzdálené přihlášení k přijímacím zkouškám, přihlášení ke studiu, podepisování přihlášek a ostatních dokumentů.

Jaké konkrétní služby BankID je možné využívat uvnitř firmy?

Služby BankID je možné využívat samozřejmě nejen směrem k zákazníkům, ale i směrem k zaměstnancům. Aktuálním tématem pro celý tento rok bude především služba BankID podpis SIGN. Právě využití této služby v oblasti personalistiky je široké. Na druhou stranu česká legislativa sice nic vysloveně nezakazuje nebo nepřikazuje, ale i v oblasti personalistiky dochází k různým životním situacím, kdy je lepší i podle právníků některé dokumenty podepisovat fyzicky a vlastní rukou než prostřednictvím služby BankID podpis SIGN. Těmito dokumenty jsou například pracovní smlouva nebo výpověď z pracovního poměru. Avšak 80 % dalších dokumentů jako jsou dodatky ke smlouvám, souhlasy spojené s Obecným nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR) a podobně by mohlo být

podepisováno prostřednictvím služby BankID podpis SIGN. Čím více zaměstnanců firma má a čím více poboček má, tím je pro ni tato služba výhodnější.

Je možné přizpůsobit stávající jednotlivé služby BankID nebo vytvořit nové služby BankID přímo pro konkrétní využití firmy?

Výběr konkrétní služby je vždy čistě a jen na konkrétní firmě. Momentálně je definována určitá sada jednotlivých služeb BankID přihlášení, identifikace a podpis, které se budou samozřejmě v budoucnu rozšiřovat. Může nastat situace, že nejprve jedna firma bude poptávat nějaký údaj navíc a poté i další firma. V tomto okamžiku je Bankovní identita, a.s. schopná na toto reagovat a přidat takovýto údaj do stávající služby BankID a tímto ji rozšířit. V podstatě, pokud bude poptávka po určitém novém typu služby BankID, tak je možné ji vyvinout. Momentálně se připravuje upravená služba BankID pro e-shopy a je předpoklad, že se bude vyvíjet i konkrétní služba BankID pro využití v oblasti školství.

Vytváření nových služeb BankID je čistě ve Vaší kompetenci?

Bankovní identita, a.s. nemůže o všem rozhodovat sama a nemůže vše vytvářet sama. Pro správnou funkčnost všech jednotlivých služeb BankID je nutné, aby vše bylo správně implementováno i ve všech systémech jednotlivých akreditovaných obchodních bank. Což znamená sladit deset vývojových týmů. Zatím se toto daří, jelikož jednotlivé akreditované obchodní banky mají o BankID zájem a vidí v této službě obrovský potenciál.

Je možné ceny upravovat?

Ceny jsou jednotně stanovené dle dostupného ceníku. Avšak co se týče ceny za aktivaci BankID, která je momentálně nastavená na 30 000 Kč, zde je možné o ceně diskutovat a hýbat s ní. Například pokud firma nabídne jako protislužbu pro Bankovní identitu, a.s. marketingové plnění, například reklamní prostor, je možné cenu za aktivaci BankID snížit. Aktuálně dochází k pozměnění služby technické podpory, která je poskytována firmám za cenu 15 000 Kč/měsíc. Právě i tato cena bude upravena.

Jak probíhá implementace BankID a jedná se o náročný proces?

Pokud se firma rozhodne, že by ráda využívala jednotlivé služby BankID, musí se nejprve zaregistrovat na developerském portálu, poté si může vyzkoušet, jak BankID funguje v testovacím prostředí. Na základě toho, jakou sadu údajů firma potřebuje si vybere z jednotlivých služeb tu nejvhodnější pro její účely. Poté již firma podepíše smlouvu s Bankovní identitou, a.s., dojde k implementaci služby nebo služeb do firemních systémů a poté již může být BankID spuštěna pro zákazníky firmy, případně i pro zaměstnance.

Náročnost implementace služeb záleží na velikosti firmy, její procesní náročnosti a úrovni digitalizace procesů ve firmě. Například sázkové kanceláře mají proces identifikace zákazníků velmi dobře zdigitalizovaný, tudíž implementovali BankID v řádu jednotek týdnů. A rovněž implementace BankID ve společnosti ČEZ, a. s. zabrala pouze cca 6 týdnů. Samotné napojení na Bankovní identitu, a.s. je hotové do dvou dnů.

Máte sjednané partnery, kteří pomáhají firmám s implementací BankID?

Bankovní identita, a.s. spolupracuje s celou řadou společností, které pomáhají firmám, které nemají možnost si implementaci BankID provést samy. Jedná se především o menší firmy, které nemají vlastní IT oddělení. Partneři pomáhají firmám s analýzou potřeb konkrétní firmy a s následnou implementací konkrétních služeb. Před spuštěním BankID je zapotřebí zdigitalizovat celou agendu firmy. Všichni partneři jsou uvedeni na stránkách Bankovní identity, a.s. společně i s referencemi. Firmy mají tedy možnost si vybrat ze široké nabídky. Avšak i pokud firma již spolupracuje s nějakou firmou, která není partnerem Bankovní identity, a.s. není to problém. Na developerském portálu Bankovní identity, a.s. je zpracována veškerá dokumentace, jak implementace probíhá, softwarové knihovny, příklady kódů a podobně.

Jaké jsou podmínky, které musí firma splnit, aby mohla implementovat BankID?

Aby mohla firma spustit BankID musí být zavedena v systému Bankovní identity, a.s. a zároveň musí být i zavedena v systémech jednotlivých akreditovaných obchodních bank. Je zapotřebí, aby firma prošla tzv. Compliance Process neboli proces shody. Každá nová firma musí být prověřena (majitel firmy, délka působení firmy, oblast působení firmy, funkčnost webových stránek firmy, etická stránka působení firmy a podobně). Jedná se

o unifikovaný proces pro všechny nové firmy. V okamžiku, kdy firmy splní všechny tyto podmínky mohou bez rozdílu spustit BankID.

Jak jsou firmy informované o vašich službách BankID?

Informovanost o BankID obecně je na jednotlivých akreditovaných obchodních bankách. Část B2C marketingu převzala samotná Bankovní identita, a.s. a stala se tak centrálním bodem, kde soustřeďují informace a novinky o BankID. 15. 3. 2022 byla spuštěna na České televizi krátká edukativní kampaň. Po odvysílání televizních zpráv následuje přibližně dvouminutový televizní spot, který informuje o možnostech využívání BankID.

Hlavní úlohou Bankovní identity, a.s. je komunikace směrem k firmám. Jeden z prodejních argumentů Bankovní identity, a.s. je, že samotných identit již bylo vydáno 8 milionů, unikátních identit je 4,5-5 milionů, na trhu je tedy takovéto množství potenciálních nebo stávajících zákazníků, kteří už u sebe mají prostředek k ověření a je již jen na samotných firmách, jak s touto informací naloží. Heslo, které Bankovní identita, a.s. používá je: „Vaši zákazníci to už mají a co vy?“.

Jaké jsou výhody BankID?

Implementací BankID si firma zajistí snadnější přihlašování do klientských zón, e-shopů nebo firemních aplikací. Dále dochází ke snadnějšímu vyplňování formulářů, které mohou být automaticky předvyplněné. Firma si zároveň může jednoduše ověřit potřebné údaje. V neposlední řadě si může firma skrz službu BankID podpis SIGN zajistit elektronické podepisování dokumentů. Zkrátka výhodou je úspora času a peněz, nižší uhlíková stopa, transparentnost, důvěryhodnost a prokazatelnost. Mimo jiné v důsledku zavedení BankID napříč sektory a díky tomu zrychlení ekonomiky se očekává růst HDP o 3-6 %.

Existují již nějaká zajímavá využití BankID?

Prodejna COOP otevřela ve Strakonících první obchod, který je plně automatizovaný. K řešení přistoupili na základě toho, že chtěli rozšířit otevírací dobu a zároveň zachovat personální náklady na stejné úrovni.

Aby zákazník mohl navštívit tuto prodejnu i po konci otevírací doby musí splnit dvě podmínky. Zaprvé musí mít ve svém mobilním zařízení nainstalovanou aplikaci Contio a zadruhé se do této aplikace musí zákazník přihlásit prostřednictvím BankID. Po úspěšném přihlášení do aplikace je vygenerován časově omezený QR kód, který pustí zákazníka do prodejny. Zákazníkům je k dispozici skoro veškerý sortiment až na pult s uzeninami. Zároveň díky přihlášení přes službu BankID přihlášení CONNECT je možné ověřit, zda je zákazníkovi 18 let a více a zda si tedy může zakoupit alkohol či nikoliv. Zákazníci v této prodejně využívají automatické pokladny, kde je možné nákup zaplatit pouze platební kartou, po zaplacení nákupu zákazník opěť naskenuje QR kód a opustí prodejnu.

Implementoval BankID už nějaký internetový obchod?

Doposud žádný internetový obchod nemá implementovanou a plně spuštěnou jakoukoliv službu BankID. Momentálně diskutujeme se společností Alza.cz a.s. o implementaci BankID. Alza.cz a.s. je ve fázi, kdy provádí digitalizaci své agendy a ostatní přípravy pro bezproblémovou implementaci BankID.

Jaká služba BankID je vhodná pro internetový obchod?

Pro internetový obchod je nejvhodnější služba BankID přihlášení CONNECT, popřípadě pro využití uvnitř firmy služba BankID podpis SIGN.

S několika internetovými obchody byl otestován případ použití ověření věku osoby prostřednictvím služby BankID přihlášení CONNECT. Jednalo se o internetové obchody, které mají ze zákona povinnost ověřit, zda zákazníkovi již bylo 18 let a více či nikoliv. Takovými internetovými obchody jsou ty, které nabízejí k prodeji alkohol, tabákové výrobky, erotické zboží a pyrotechniku. Ačkoliv existuje česká legislativa, která udává povinnost České obchodní inspekci kontrolovat, zda internetové obchody prodávají výše uvedené druhy zboží pouze zletilým osobám, nebylo to do tohoto okamžiku možné, protože neexistoval žádný digitální způsob ověření věku zákazníka, a tak i Česká obchodní inspekce nemohla konat. Nicméně skrze BankID je již možné věk ověřovat a to u 4,5-5 milionů osob.

Momentálně je snaha zjistit, zda by o toto byl zájem a zda se to Bankovní identitě, a.s. vyplatí či nikoliv. Údaj datum narození by byl již obsažen ve službě BankID přihlášení CONNECT, avšak v rámci Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) je Bankovní identita,

a.s. schopna neposkytovat firmám údaj datum narození, ale pouze dopočet, zda konkrétní osobě je či není 18 let a více. Pokud by nebyla osoba starší 18 let a chtěla by si zakoupit alkohol, tabákové výrobky, erotické zboží nebo pyrotechniku nebylo by jí umožněno pokračovat v nákupu.

Jedná se o služby BankID spíše pro využití směrem k zákazníkům nebo k zaměstnancům?

Využití BankID u internetových obchodů je především směrem k zákazníkům, a to prostřednictvím služby BankID přihlášení CONNECT. Ale dá se říci, že každá firma může využít službu BankID podpis SIGN, ale to především uvnitř firmy.

Zvládnou internetové obchody implementaci samy nebo si musí najmout externistu?

Menší internetové obchody, které nemají své vlastní IT oddělení mohou využít služeb partnerů Bankovní identity, a.s. nebo jiných specialistů. Například již zmíněná Alza.cz a.s. zvládne celý proces naprosto sama pouze s vlastním IT oddělením.

V současné době řeší Bankovní identita, a.s. spolupráci s firmou, která nabízí vytvoření internetových obchodů přes jejich šablony. Bankovní identita, a.s. by zainvestovala vyvinutí celého modulu pro využívání BankID, který by nabízela dále právě firma přes jejich šablony je možná tvorba internetového obchodu. Využití BankID je u internetových obchodů velmi široké ať už se jedná o přihlášení zákazníka, ověření jeho věku nebo získání sady údajů pro předvyplnění formuláře. Všechny tyto případy použití zaručí zákazníkovi lepší zážitek z nákupu.

Jsou tyto služby BankID dostupné opravdu pro všechny internetové obchody nebo cílíte především na velké internetové obchody?

Dá se říci, že každý internetový obchod může zavést BankID bez ohledu na jeho velikost, tržby a podobně. Právě proto Bankovní identita, a.s. započala spolupráci s firmou, která nabízí šablony pro tvorbu internetových obchodů. Od tohoto si Bankovní identita, a.s. slibuje rozšíření povědomí o BankID a zlepšení přístupu k BankID. Takovéto řešení přes šablonu je tedy právě vhodné pro menší internetové obchody, které jsou vytvořené přes šablony.

4.3 Dotazníkové šetření

Na základě sekundárních dat z rešerše a primárních dat z provedeného moderovaného rozhovoru byl vypracován dotazník v elektronické formě pomocí Google Forms. Dotazník byl anonymní a obsahoval celkem 13 otázek. V úvodu dotazníků bylo nejprve zkoumáno, zda vůbec internetové obchody nabízejí svým zákazníkům možnost přihlášení a pokud ano, tak zda nabízejí i možnost přihlášení prostřednictvím identit třetích stran či nikoliv. V hlavní části byl dotazník již orientován na samotné BankID. Zpočátku bylo zjišťováno samotné povědomí o BankID, kdy na tuto otázku navazoval krátký odstavec s vysvětlením, o co se v jednoduchosti jedná a následně již byly kladeny otázky ke zhodnocení potenciálu BankID pro internetové obchody. Bylo zkoumáno, zda internetové obchody uvažují o zavedení BankID a v jakém časovém horizontu. Pokud internetové obchody neuvažují o zavedení BankID, tak z jakých důvodů. Pokud tedy obchody uvažují o zavedení BankID, tak bylo zjišťováno, jakou službu by si nejspíše vybraly a zda jsou pro ně jednotlivé ceny za služby a ceny za aktivaci, technickou podporu a dodatečnou podporu akceptovatelné. Na závěr dotazníku byli respondenti (internetové obchody) požádáni o výběr kategorií zboží, které nabízejí zákazníkům a dále o uvedení počtu zaměstnanců a ročních tržeb internetového obchodu.

Dotazníkové šetření bylo realizováno od 24. 3. 2022 do 1. 4. 2022. Dotazníky byly rozesílány 24. 3. 2022 internetovým obchodům prostřednictvím platformy Google Forms pomocí hromadných emailů. Internetové obchody byly vybrány na základě sestupného srovnání dle společnosti Heureka Group a.s., největšího českého srovnávače cen. Veškeré emailové adresy byly dohledány na jednotlivých webových stránkách internetových obchodů.

Dotazník byl odeslán 1 500 internetovým obchodům. Vyplněných dotazníků se vrátilo 78, návratnost dotazníků je tedy 5,20 %.

4.3.1 Popisná statistika skupiny respondentů

Dotazník byl vyplněn 78 internetovými obchody. Pro popis skupiny respondentů byly zvoleny tři základní ukazatele. Prvním ukazatelem byl druh zboží, které internetové obchody nabízejí svým zákazníkům, viz tabulka číslo 21 (otázka v dotazníku číslo 11).

Tab. 21: Struktura respondentů dle druhu nabízeného zboží internetovými obchody

Druh nabízeného zboží	Absolutní četnost (n_i)	Relativní četnost (p_i) v %
Dům a zahrada	25	32,05
Elektronika	20	25,64
Sport	16	20,51
Dětské zboží	14	17,95
Hobby	13	16,67
Auto-moto	11	14,10
Oblečení a móda	10	12,82
Jídlo a nápoje	9	11,54
Kosmetika a zdraví	9	11,54
Bílé zboží	5	6,41
Nábytek	5	6,41
Filmy, knihy, hry	4	5,13
Sexuální a erotické pomůcky	4	5,13
Stavebniny	3	3,85

Zdroj: Vlastní zpracování

Dotazník vyplnilo nejvíce internetových obchodů, které nabízejí zboží pro dům a zahradu. Tento druh zboží nabízí 32,05 % (25) respondentů. Druhou nejpočetnější skupinou byli respondenti, kteří ve svých internetových obchodech nabízejí elektroniku. Tuto skupinu tvoří 25,64 % (20) internetových obchodů. Třetím nejčetnějším druhem zboží byl druh sport. Tento druh zboží nabízí 20,51 % (16) internetových obchodů.

Druhým ukazatelem pro popis skupiny respondentů byl počet zaměstnanců internetových obchodů, viz tabulka číslo 22 (otázka v dotazníku číslo 12).

Tab. 22: Struktura respondentů dle počtu zaměstnanců internetových obchodů

Počet zaměstnanců	Absolutní četnost (n_i)	Relativní četnost (p_i) v %
1-9 zaměstnanců (mikropodnik)	51	65,38
10-49 zaměstnanců (malý podnik)	22	28,21
50-249 zaměstnanců (střední podnik)	5	6,41
250 a více zaměstnanců (velký podnik)	0	0,00
Celkem	78	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší zastoupení mezi respondenty dotazníku, co se počtu zaměstnanců týče, měly mikropodniky, tedy internetové obchody, které mají 1-9 zaměstnanců. Takovýchto internetových obchodů byla v rámci tohoto dotazníkového šetření naprostá většina, a to 65,38 % (51). Následovaly malé podniky, tedy podniky, které mají 10-49 zaměstnanců, kterých bylo v dotazníkovém šetření 28,21 % (22). Poté se umístily střední podniky, tedy podniky, které mají 50-249 zaměstnanců, kterých bylo 6,41 % (5). Velké podniky, tedy podniky, které mají 250 a více zaměstnanců se dotazníkového šetření nezúčastnily.

Jako třetí ukazatel pro popis skupiny respondentů byla zvolena výše ročních tržeb internetových obchodů, viz tabulka číslo 23 (otázka v dotazníku číslo 13).

Tab. 23: Struktura respondentů dle ročních tržeb internetových obchodů

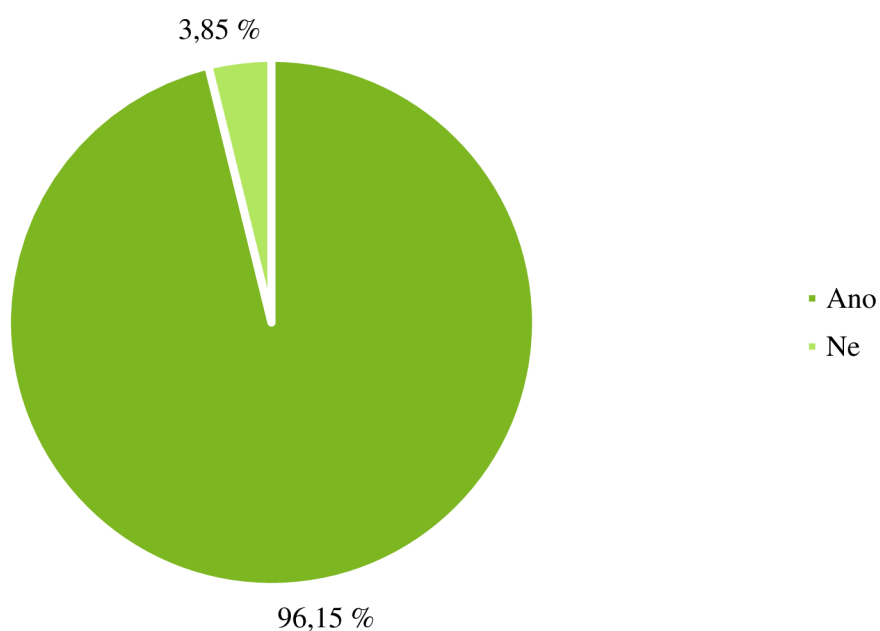
Roční tržby	Absolutní četnost (n_i)	Relativní četnost (p_i) v %
Méně než 1,5 mil. Kč	3	3,85
1,5-10 mil. Kč	18	23,08
11-50 mil. Kč	27	34,62
50-100 mil. Kč	9	11,54
Více než 100 mil. Kč	9	11,54
Nevím	12	15,38
Celkem	78	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Z pohledu ročních tržeb jsou dotazované internetové obchody relativně rovnoměrně rozdělené. Nejvíce respondentů má roční tržby v kategorii 11-50 mil. Kč. Takovýchto internetových obchodů bylo 34,62 % (27). Poté se umístily internetové obchody s ročními tržbami ve výši 1,5-10 mil. Kč, kterých bylo 23,08 % (18). Následovaly internetové obchody, které uvedly, že nevědí, v jaké výši jsou jejich roční tržby. Těchto internetových obchodů bylo 15,38 % (12).

4.3.2 Bankovní identita v oblasti internetových obchodů

Dříve, než došlo k samotnému zjišťování dat přímo o BankID a jejích jednotlivých službách, byly všichni respondenti dotázáni ohledně možnosti registrace a následného přihlášení do internetového obchodu (otázka v dotazníku číslo 1), viz obrázek číslo 5.

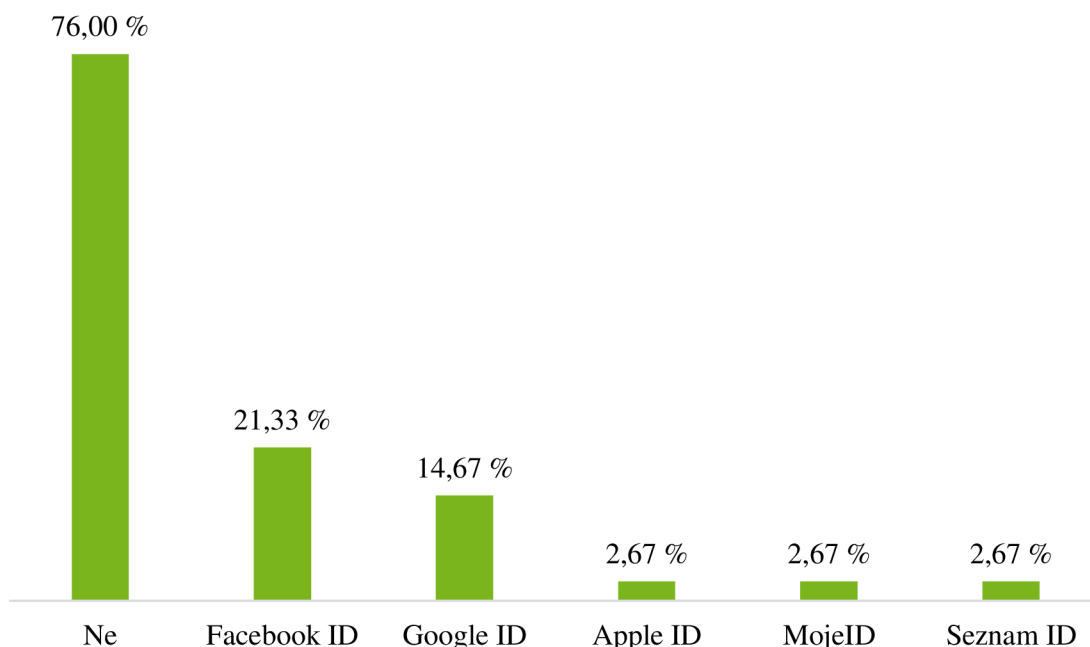

Obr. 5: Struktura odpovědí na otázku číslo 1: „Nabízíte zákazníkům možnost registrace a následného přihlášení na webových stránkách Vašeho internetového obchodu?“

Zdroj: Vlastní zpracování

Možnost registrace a následného přihlášení na webových stránkách nabízí zákazníkům 96,15 % (75) respondentů. Pouze 3,85 % (3) dotázaných internetových obchodů svým zákazníkům tuto možnost nenabízí.

Respondenti, kteří na předchozí otázku odpověděli kladně, byli dotázáni, zda nabízí svým zákazníkům možnost přihlášení prostřednictvím nějaké z identit třetích stran (otázka v dotazníku číslo 2), viz obrázek číslo 6.

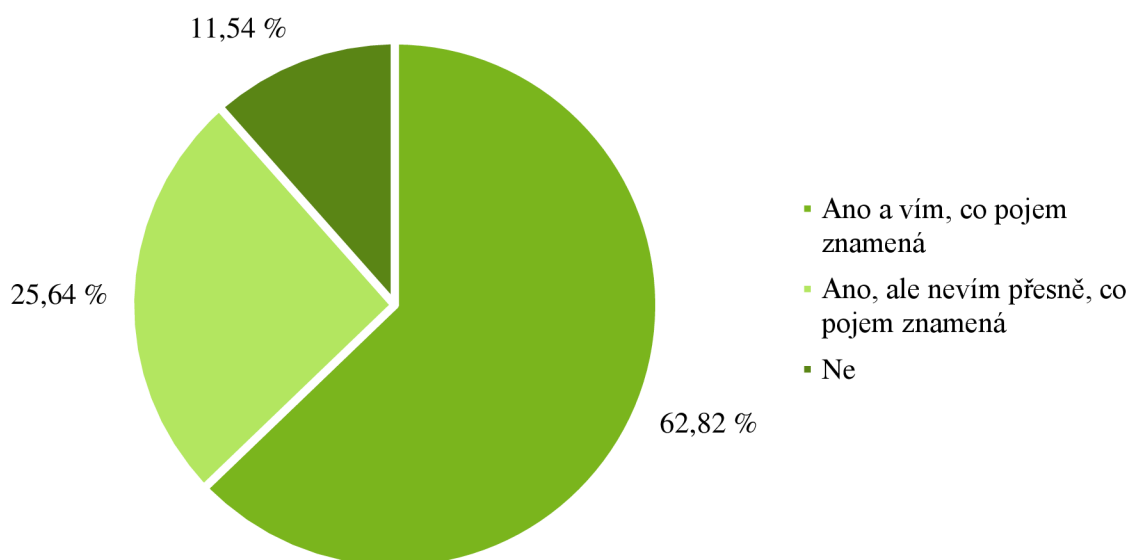

Obr. 6: Struktura odpovědí na otázku číslo 2: "Nabízíte zákazníkům přihlášení prostřednictvím identit třetích stran?"

Zdroj: Vlastní zpracování

76 % (57) internetových obchodů, které vyplnily dotazník, svým zákazníkům nenabízí přihlášení prostřednictvím nějaké z identit třetích stran jako je Apple ID, Facebook ID, Google ID, MojeID nebo Seznam ID. Přihlášení prostřednictvím těchto identit nabízí pouze 24 % (18) internetových obchodů. Nejčastěji nabízejí internetové obchody přihlášení prostřednictvím Facebook ID. Tuto formu přihlášení nabízí 21,33 % (16) internetových obchodů. Dále 14,67 % (11) internetových obchodů nabízí svým zákazníkům přihlášení prostřednictvím Google ID. Přihlášení prostřednictvím Apple ID, MojeID a Seznam ID nabízí ve všech případech pouze 2,67 % (2) internetových obchodů.

Pro lepší pochopení situace okolo BankID jako takové byla všem respondentům nejprve položena otázka pro zjištění povědomí o BankID (otázka v dotazníku číslo 3), viz obrázek číslo 7.

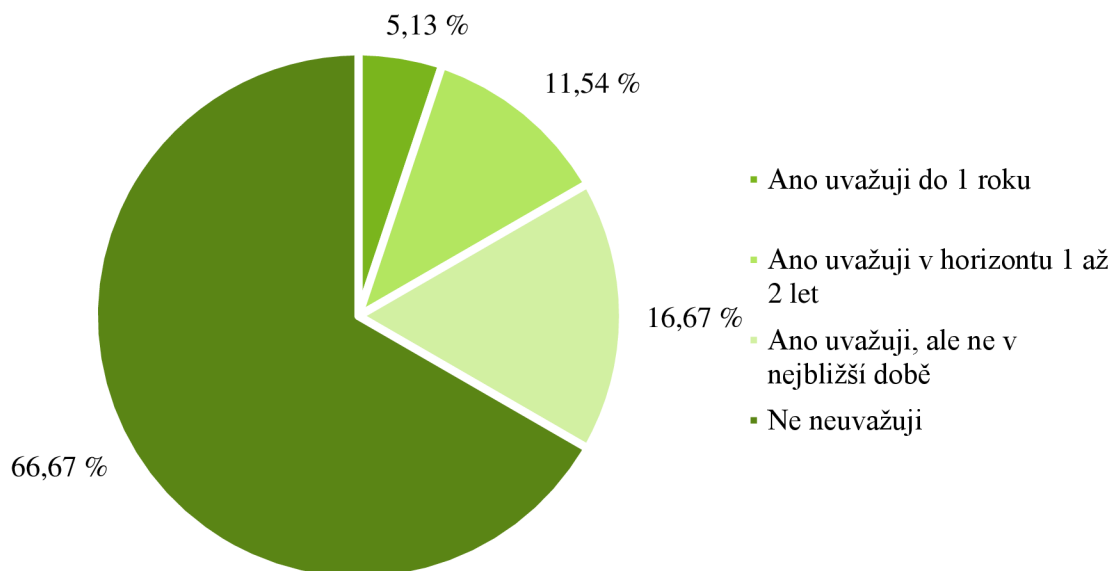

Obr. 7: Struktura odpovědí na otázku číslo 3: „Slyšeli jste o pojmu BankID?“

Zdroj: Vlastní zpracování

O pojmu bankovní identita neboli BankID slyšelo a ví, co pojem znamená 62,82 % (49) respondentů. Dále 25,64 % (20) respondentů o pojmu slyšelo, ale neví přesně, co pojem znamená. Pouhých 11,54 % (9) respondentů o pojmu ani neslyšelo.

Následně byl dotazník již zaměřen na získávání dat o BankID a jejích jednotlivých službách. Nejprve byly všichni respondenti dotázáni, zda vůbec uvažují o zavedení BankID (otázka v dotazníku číslo 4), viz obrázek číslo 8.

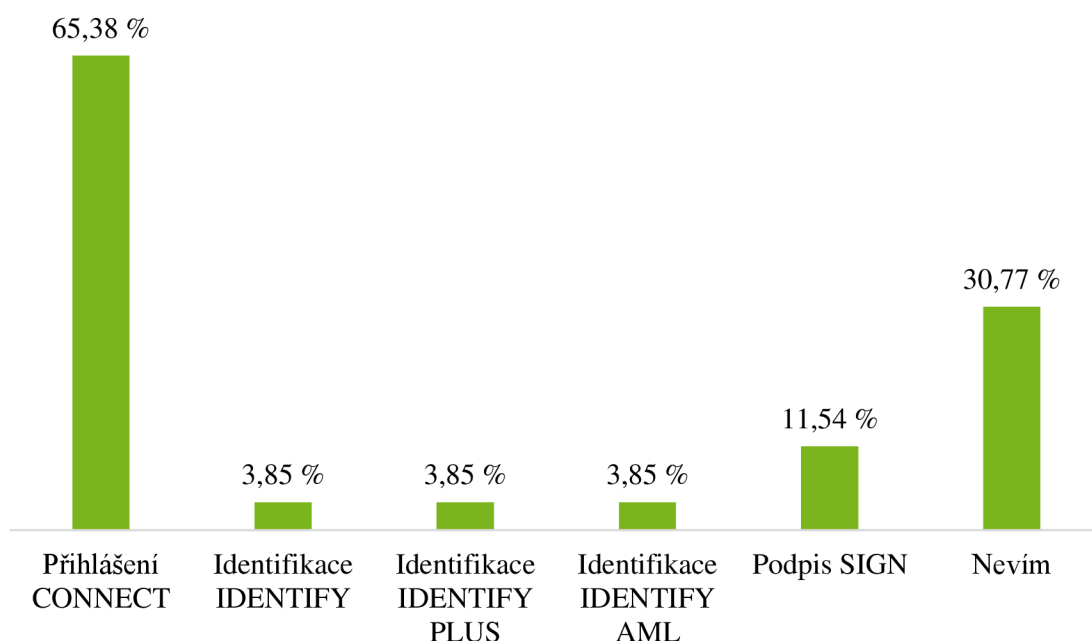

Obr. 8: Struktura odpovědí na otázku číslo 4: „Uvažujete o zavedení BankID na webových stránkách Vašeho internetového obchodu?“

Zdroj: Vlastní zpracování

O zavedení BankID uvažuje 33,33 % (26) internetových obchodů. Z toho 5,13 % (4) internetových obchodů uvažuje o zavedení BankID již do 1 roku. Dále 11,54 % (9) internetových obchodů uvažuje o BankID v horizontu 1 až 2 let. A 16,67 % (13) internetových obchodů uvažuje o zavedení BankID, ale ne v nejbližší době. Zbýlých 66,67 % (52) internetových obchodů o zavedení BankID zatím neuvažuje vůbec.

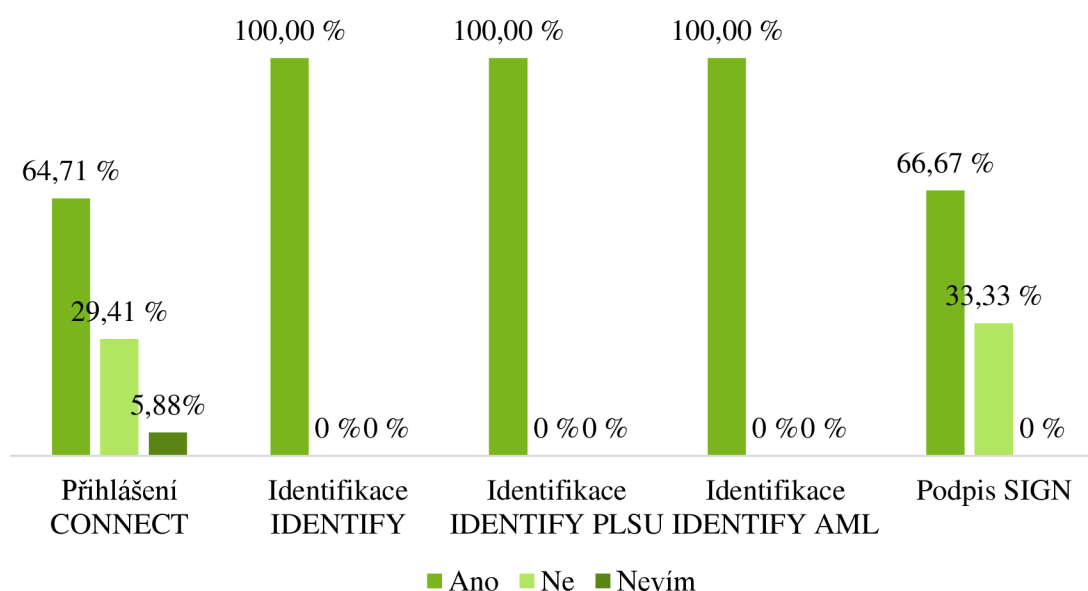
U respondentů, kteří uvažují o zavedení BankID, bylo dále zjišťováno, jakou konkrétní službu by zvolili nejspíše (otázka v dotazníku číslo 5), viz obrázek číslo 9.

Obr. 9: Struktura odpovědí na otázku číslo 5: „Jakou službu byste nejspíše zvolili?“
Zdroj: Vlastní zpracování

Internetové obchody, které uvažují o zavedení BankID, by nejčastěji volili službu BankID přihlášení CONNECT. Tuto službu by zvolilo 65,38 % (17) internetových obchodů. Druhou nejčastěji zvolenou službou byla konkrétně služba BankID podpis SIGN, kterou by zvolilo 11,54 % (3) internetových obchodů. Poté následovaly služby BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS a IDENTIFY AML, kdy každou z těchto služeb by zvolilo pouze 3,85 % (1) internetových obchodů. Respondenti měli také možnost zvolit variantu, že prozatím nevědí, jakou službu BankID by nejspíše zvolili a tuto variantu vybralo 30,77 % (8) internetových obchodů.

U respondentů, kteří uvedli, o kterou konkrétní službu by případně měli zájem, bylo dále zjišťováno, zda jsou pro ně ceny za konkrétní služby, které si zvolili akceptovatelné (otázka v dotazníku číslo 6), viz obrázek číslo 10.

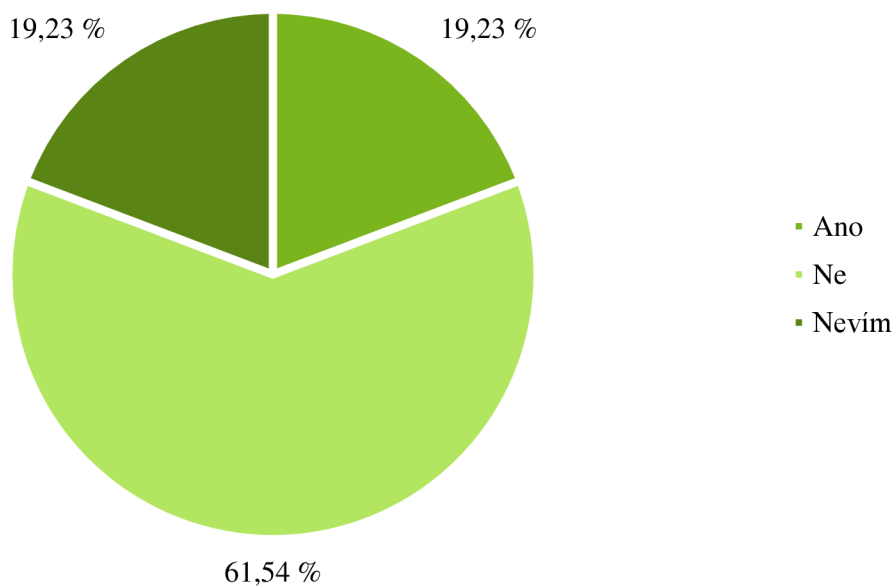

Obr. 10: Struktura odpovědí na otázku číslo 6: „Jsou pro Vás ceny za jednotlivé služby akceptovatelné?“

Zdroj: Vlastní zpracování

Službu BankID přihlášení CONNECT si vybralo 65,38 % (17) internetových obchodů. Cena za tuto službu je dle většiny, tedy 64,71 % (11) internetových obchodů akceptovatelná. Pro 29,41 % (5) respondentů není akceptovatelná a 5,88 % (1) internetových obchodů uvedlo, že neví. Dále všechny tři služby BankID identifikace IDENTIFY, IDENTIFY PLUS a IDENTIFY AML si vybral pokaždé pouze 3,85 % (1) respondentů. Cena za všechny tři služby je dle 100 % (1) internetových obchodů akceptovatelná. Následně službu BankID podpis SIGN si vybralo 11,54 % (3) internetových obchodů. Cena je pro 66,67 % (2) internetových obchodů akceptovatelná a pro 33,33 % (1) není.

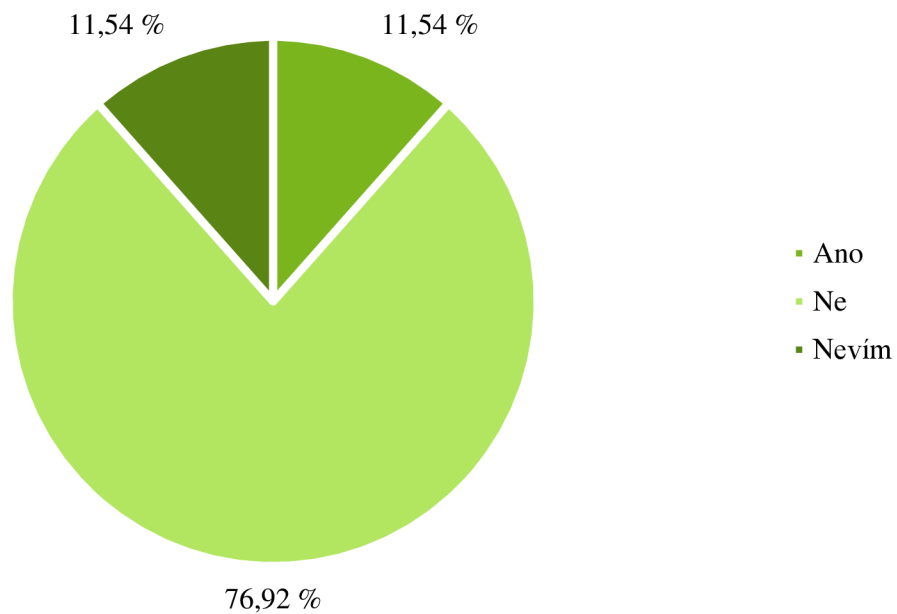
U respondentů, kteří zvolili, že uvažují o zavedení BankID, bylo dále zjišťováno, zda jsou pro ně akceptovatelné ceny za aktivaci služby (otázka v dotazníku číslo 7), viz obrázek číslo 11, dále za technickou podporu (otázka v dotazníku číslo 8), viz obrázek číslo 12 a v neposlední řadě za dodatečnou podporu (otázka v dotazníku číslo 9), viz obrázek číslo 13.

Obr. 11: Struktura odpovědí na otázku číslo 7: „Cena za aktivaci služby je v současné době 30 000 Kč. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“

Zdroj: Vlastní zpracování

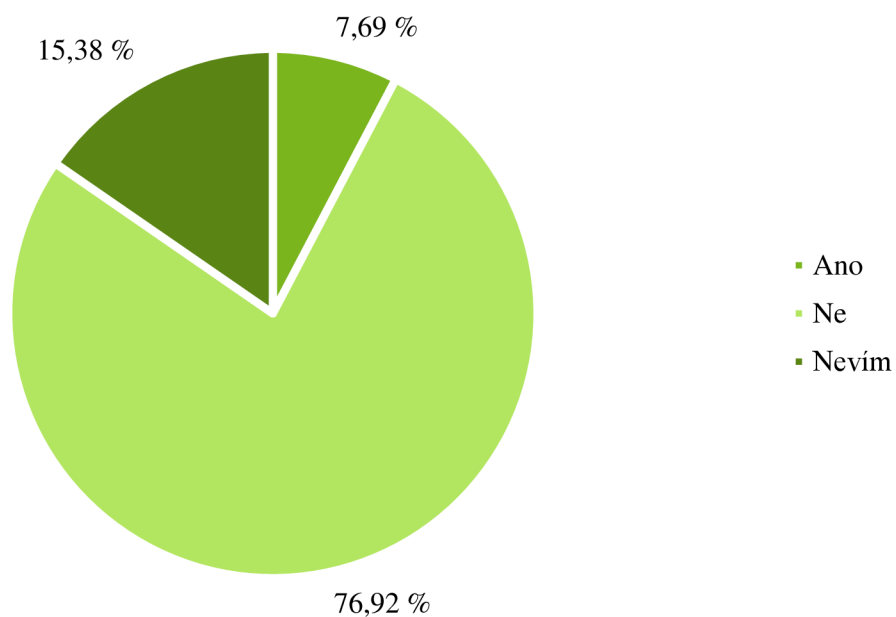
Cena za aktivaci služby, která je v současné době 30 000 Kč, je akceptovatelná pouze pro 19,23 % (5) internetových obchodů. Pro 61,54 % (16) internetových obchodů cena akceptovatelná není.

Obr. 12: Struktura odpovědi na otázku číslo 8: „Cena za technickou podporu je v současné době 15 000 Kč/měsíc. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“

Zdroj: Vlastní zpracování

Cena za technickou podporu, která je v současné době 15 000 Kč/měsíc, je akceptovatelná pro pouhých 11,54 % (3) internetových obchodů. Pro většinu internetových obchodů, konkrétně pro 76,92 % (20), však tato cena akceptovatelná není.

Obr. 13: Struktura odpovědi na otázku číslo 9: „Cena za dodatečnou podporu je v současné době 2 000 Kč/hod. Je pro Vás tato částka akceptovatelná?“

Zdroj: Vlastní zpracování

Cena za dodatečnou technickou podporu, která je v současné době 2 000 Kč/hod. je akceptovatelná pouze pro 7,69 % (2) internetových obchodů. Pro většinu respondentů, tedy pro 76,92 % (20) není tato cena akceptovatelná.

Respondenti, kteří v dotazníku uvedli, že neuvažují o zavedení BankID, byli požádáni, aby vybrali důvody, kvůli kterým neuvažují o zavedení této služby (otázka v dotazníku číslo 10), viz obrázek číslo 14.

Obr. 14: Struktura odpovědí na otázku číslo 10: „Vyberte důvody, proč neuvažujete o zavedení BankID pro Váš internetový obchod.“

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčastějším důvodem, proč internetové obchody neuvažují o zavedení BankID bylo, že služba není vhodná pro konkrétní internetový obchod. Tento důvod zvolilo 44,23 % (23) respondentů. Druhým nejčastějším důvodem, který zvolilo 42,31 % (22) respondentů, bylo, že nemají dostatek informací o této službě. Třetím nejčastějším důvodem, který uvedlo 15,38 % (8) respondentů, bylo, že by zákazníci této službě nedůvěřovali, a tudíž by ji nepoužívali. Dále respondenti uvedli jako důvod pro nezavedení BankID, že ceny za zavedení a technickou podporu jsou příliš vysoké a že ceny za jednotlivé služby jsou příliš vysoké. Oba tyto důvody uvedlo 13,46 % (7) respondentů. Mezi dalšími důvody, které respondenti uvedli, patřila potřeba jiných údajů o zákaznících, než jsou ty nabízené, a také momentální jiné priority než zavádění BankID. Oba tyto důvody uvedlo 3,85 % (2) internetových obchodů. Nejméně častým důvodem, který respondenti uvedli, bylo, že není v jejich kompetencích zavést BankID, protože mají webovou stránku internetového obchodu pouze pronajatou. Tento důvod uvedl pouze jeden internetový obchod, tedy 1,92 % respondentů.

4.4 Vyhodnocení potenciálu BankID

Pro zasazení BankID do celoevropského kontextu byly rozebrány systémy elektronické identifikace v evropských zemích. Ke zjištění detailnějších a nejaktuálnějších informací o jednotlivých službách BankID byl nejprve proveden moderovaný rozhovor s výkonným ředitelem společnosti Bankovní identita, a.s. Pro získání informací o povědomí a postojích internetových obchodů k BankID bylo zvoleno dotazníkové šetření.

4.4.1 BankID v evropském kontextu

V evropských zemích jsou vyžívány různé systémy elektronické identifikace. Země, které jsou součástí Evropské unie, jsou povinné řídit se nařízením eIDAS, které dozoruje elektronickou identifikaci a vytváří pro ni standardy.

Nejčteněji zastoupenými prostředky pro elektronickou identifikaci v rámci systémů jsou jednoznačně elektronické karty s čipem, které nabízí většina evropských zemí nejen svým občanům, ale většinou i cizincům. V tomto případě se jedná jak o fyzický, tak i digitální identifikační prostředek. Ve většině případů slouží tyto elektronické karty s čipem jako primární identifikační prostředek a jsou vydávány jedním ze státních orgánů. Zároveň velké množství evropských zemí nabízí pouze digitální formu identifikačních prostředků jako je například BankID. Na rozdíl od elektronických karet s čipem jsou tyto digitální prostředky pro elektronické ověření identity často vydávány soukromými společnostmi. Takovýmito společnostmi jsou mnohdy obchodní banky či mobilní operátoři.

Bankovní identitu využívá z uvedených zemí pouze Finsko, Norsko a Švédsko. Jedná se o navzájem si velmi podobná řešení, která v těchto zemích fungují již několik let. Švédsko využívá BankID k elektronické identifikaci uživatelů již od roku 2001 a jedná se o nejvíce používaný prostředek elektronické identifikace. BankID ve skandinávských zemích a v České republice je téměř totožné. Liší se v podstatě jen v délce provozu tohoto prostředku pro elektronickou identifikaci, jeho pokročilosti a množství uživatelů. Pokud se českému řešení BankID bude dařit stejně dobře jako skandinávským, lze očekávat, že se stane nejužívanějším prostředkem pro elektronickou identifikaci v České republice.

4.4.2 BankID v soukromém sektoru

BankID je nabízeno společností Bankovní identita, a.s. pro využití v soukromém sektoru od června roku 2021. Od té doby ho implementovalo 70 firem. Firmy, které měly o BankID největší zájem a implementovaly ho jako první byly ty, které jsou ze zákona povinny identifikovat své klienty. Těmto firmám se proces identifikace díky BankID výrazně ulehčil. K těmto firmám se přidávají další, které chtějí využívat služby BankID, ve kterých spatřují značný přínos. Doposud žádný internetový obchod neimplementoval službu BankID, pouze Alza.cz a.s. je ve fázi příprav a měla by být prvním internetovým obchodem, který bude nabízet svým zákazníkům přihlášení prostřednictvím služby BankID přihlášení CONNECT. Obrovský potenciál spatřuje společnost v oblasti zdravotnictví a školství.

V současné době nabízí společnost tři základní služby BankID – přihlášení, identifikace a podpis. Postupně dochází k jejich rozšiřování dle potřeb firem. Důkazem je příprava rozšířené služby BankID přihlášení CONNECT o věk ověřované osoby pro internetové obchody. Tato služba je nejvhodnější pro využití na stránkách internetových obchodů. Nejzásadnější pro rok 2022 je služba BankID podpis SIGN, která by měla najít své uplatnění především v personalistice. Je ale nutné si uvědomit určitá úskalí, která přináší digitální podpis. Společnost předpokládá, že prostřednictvím služby BankID podpis SIGN by mohlo být možné podepsat až 80 % dokumentů.

Ceny jsou stanoveny jednotně, ale společnost je ochotna o nich diskutovat a hledat vhodná řešení pro obě strany. V současné době dochází ke změně ceny za technickou podporu, která je dle společnosti příliš vysoká.

Samotná implementace služby BankID není náročná, ale je nutné rovněž zdigitalizovat celou agendu firmy, tak aby byla služba využita naplno. Pokud firma nemá vlastní IT oddělení nebo pokud chce, může navázat spolupráci s partnery Bankovní identity, a.s., kteří firmě s implementací pomohou. Pro internetové obchody připravuje společnost ve spolupráci s firmou nabízející šablony pro vytvoření internetového obchodu modul, který by obsahoval hotové řešení přihlašování prostřednictvím služby BankID přihlášení CONNECT, který by obchod vložil na své webové stránky přes šablonu.

4.4.3 BankID v oblasti internetových obchodů

Povědomí o pojmu bankovní identita neboli BankID je mezi internetovými obchody napříč velikostmi na relativně vysoké úrovni. 88,46 % respondentů má alespoň nějaké povědomí o tomto pojmu a přibližně tuší k čemu je možné BankID využít.

Lze předpokládat, že internetové obchody, které již nyní nabízejí svým zákazníkům možnost registrace a následného přihlášení, by mohli mít větší zájem o službu BankID přihlášení CONNECT. Možnost registrace a následného přihlášení nabízí svým zákazníkům 96,15 % internetových obchodů.

Pouze 24 % z těchto dotazovaných internetových obchodů nabízí svým zákazníkům přihlášení prostřednictvím identit třetích stran. Největší předpoklad pro zavedení služby BankID přihlášení CONNECT mají pravděpodobně právě ty internetové obchody, které již svým zákazníkům přihlášení prostřednictvím nějaké z identit třetích stran nabízejí.

Znamená to, že již nyní se tyto internetové obchody snaží usnadnit svým zákazníkům přihlašování na svých webových stránkách. Zavedení služby BankID přihlašování CONNECT by nejen ulehčilo přihlašování samotným zákazníkům, ale zároveň by internetovým obchodům zpřesnilo a usnadnilo evidenci nakupujících, například při opravování chybně zadaných údajů v objednávkovém formuláři.

O zavedení BankID uvažuje 33,33 % respondentů, z toho 69,23 % z nich je schopno již nyní stanovit, jakou konkrétní službu BankID by si nejspíše zvolili. Pokud by byla tato data vztažena na celý český trh, kde dle webového portálu Česká e-commerce (2022) působí 50 981 internetových obchodů, mohlo by nějakou ze služeb zavést 16 994 internetových obchodů.

Nejčastěji by respondenti zvolili službu BankID přihlášení CONNECT. Tuto službu by nejspíše zvolilo 65,38 % respondentů. Tento výsledek není nijak zvlášť překvapivý, protože jak vyplývá i z moderovaného rozhovoru, nejvhodnější variantou pro internetové obchody vzhledem ke konkrétnímu využití je právě služba BankID přihlášení CONNECT. Pokud by byla opět tato data vztažena na celý český trh, tak by z 16 994 internetových obchodů mohlo zvolit službu BankID přihlášení CONNECT až 11 111 z nich.

Jak vyplývá z výše uvedeného, největší zájem by byl o službu BankID přihlášení CONNECT. Dotázaných internetových obchodů, které nabízejí možnost registrace a následného přihlášení, a to i prostřednictvím identit třetích stran a zároveň uvažují o zavedení služby BankID přihlášení CONNECT bylo 10,67 %.

Ceny za jednotlivé služby jsou podle většiny respondentů akceptovatelné. Konkrétně u služby BankID přihlášení CONNECT, kterou si vybralo nejvíce respondentů je cena za tuto službu akceptovatelná pro 64,71 % z nich. Lze tedy konstatovat, že ceny za jednotlivé služby jsou nastavené tak, že jsou z tohoto pohledu dostupné pro většinu internetových obchodů nezávisle na velikosti internetových obchodů a jejich ročních tržbách.

Avšak ceny za zavedení, technickou podporu a dodatečnou podporu jsou již pro většinu respondentů neakceptovatelné. Cena za zavedení BankID, která je v současné době 30 000 Kč je dle 61,54 % respondentů neakceptovatelná. Dále cena za technickou podporu, která je v současné době 15 000 Kč/měsíc je dle 76,92 % respondentů neakceptovatelná. A cena za dodatečnou technickou podporu, která je 2 000 Kč/hod. je neakceptovatelná pro 76,92 % respondentů, ačkoliv je tato služba zcela dobrovolná. Z tohoto vyplývá, že ceny za tyto služby jsou dle vnímání respondentů příliš vysoké a mohly by je od zavedení BankID odradit, pokud nebude jejich výše lépe odůvodněna.

Z dotazníku vyplynulo, že 66,67 % respondentů o zavedení BankID vůbec neuvažuje. Dvěma nejčastějšími důvody, proč internetové obchody neuvažují o zavedení BankID byly, že služba není vhodná pro ten konkrétní internetový obchod (44,23 % respondentů) a že respondenti nemají o BankID dostatek informací (42,31 % respondentů). Ačkoliv je tedy základní informovanost o BankID na relativně dost vysoké úrovni, jak vyplynulo z dotazníku. Přesto velké množství respondentů uvedlo, že postrádají podrobnější informace. Následkem neinformovanosti internetových obchodů o všech aspektech a výhodách BankID, tudíž mohou tuto službu vyhodnotit jako nevhodnou pro využití na jejich webových stránkách.

Nicméně na základě výsledků dotazníkového šetření lze konstatovat, že potenciál BankID je v oblasti internetových obchodů značný. Dle provedeného dotazníkového šetření bylo zjištěno, že BankID by mohlo mít zájem zavést až 33,33 % internetových obchodů. Na celém českém trhu by tedy tuto službu mohlo potenciálně zavést až 16 994 internetových obchodů.

4.4.4 Shrnutí

BankID je již skandinávskými zeměmi léty ověřeným prostředkem pro elektronickou identifikaci. Právě od těchto zemí může Česká republika čerpat inspiraci pro další rozvoj jednotlivých služeb, jejichž nabídka v České republice ještě není tak široká. Je pochopitelné, že BankID v České republice nemá takové množství uživatelů jako ve skandinávských zemích, jelikož bylo spuštěno teprve minulý rok. Pokud však bude BankID v České republice fungovat stejně dobře jako ve skandinávských zemích, je možné očekávat, že se stane nejvyžívanějším prostředkem pro elektronickou identifikaci.

Základní informovanost o BankID v oblasti internetových obchodů je na velmi dobré úrovni, i přesto dle dotazníkového šetření postrádají internetové obchody detailnější informace o BankID, což je jedním z důvodů, proč neuvažují o jeho zavedení. Nejčastějším důvodem, který respondenti uváděli, bylo, že neshledávají tuto službu vhodnou pro konkrétní internetový obchod. Tento důvod je úzce spojen s předchozím, jelikož pokud nemají internetové obchody dostatek informací o BankID, mohou ho poté vyhodnotit jako nevhodný pro využití na jejich webových stránkách.

Službu BankID nabízí pro komerční účely společnost Bankovní identita, a.s., která v tento okamžik nabízí tři základní služby – přihlášení, identifikace a podpis. Tyto služby jsou prozatím zcela dostačující a není v blízké době nutné vytvářet další. Postačí pouze jejich rozšiřování na základě konkrétních potřeb zákazníků společnosti. O zavedení služby BankID uvažuje 33,33 % dotázaných internetových obchodů. Nejčastěji byla internetovými obchody zvolena služba BankID přihlášení CONNECT. Tímto se potvrdilo tvrzení společnosti Bankovní identita, a.s., že nejvhodnější službou pro využití v internetových obchodech je právě tato.

Ceny za jednotlivé služby BankID jsou stanoveny tak, že pro většinu internetových obchodů jsou akceptovatelné. Akceptovatelnost cen není nijak závislá na velikosti internetového obchodu nebo na výši jeho tržeb. Naopak ceny za zavedení, technickou podporu a dodatečnou podporu jsou dle většiny dotázaných internetových obchodů neakceptovatelné. Společnost Bankovní identita, a.s. si je vědoma pouze příliš vysoké ceny za technickou podporu, kterou momentálně upravuje, ale problematické jsou všechny tři ceny. Pokud

nebude jejich výše společností Bankovní identita, a.s. odůvodněna, budou tyto ceny dále pro internetové obchody důvodem pro nezavedení služby.

Největší potenciál BankID je obecně dle společnosti Bankovní identita, a.s. spatřován v oblasti státní správy, financí, pojišťovnictví a energetiky. V oblasti internetových obchodů byl dle dotazníkového šetření zjištěn značný potenciál. Pokud by byly výsledky dotazníkového šetření vztaženy na celý český trh, tak by mohlo službu BankID přihlášení CONNECT, která je nejvhodnější pro internetové obchody, implementovat až 11 111 internetových obchodů.

Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na téma bankovní identity a elektronické identifikace, a to především v České republice. Cílem práce bylo na základě posouzení současného stavu využívání elektronické identifikace v zahraničí, moderovaného rozhovoru s výkonným ředitelem společnosti Bankovní identita, a.s. a dotazníkového šetření zaměřeného na oblast internetových obchodů zhodnotit potenciál BankID pro soukromý sektor, konkrétně pro oblast internetových obchodů.

V teoretické části práce byl nejprve představen bankovní systém v České republice, neboť BankID vychází ze systému identifikace klientů obchodních bank a využívá prostředky elektronické identifikace těchto bank. Následně byla již práce orientována na elektronickou identifikaci, její podoby a prostředky elektronické identifikace, které nabízí stát, ale i kvalifikovaní soukromoprávní poskytovatelé. Pozornost byla věnována i nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), známé pod označení eIDAS, dle kterého je možné prostředky elektronické identifikace rozřadit do tří kategorií, a to na základě úrovně záruky. Poté již byla práce zaměřena přímo na BankID, které je doposud největším digitalizačním projektem bankovního sektoru, který byl v České republice realizován a jehož vývoj byl iniciován Českou bankovní asociací v roce 2019. Dále byly rozebrány možnosti využití BankID jak ve veřejném, tak i v soukromém sektoru a rovněž jednotlivé služby BankID poskytované společností Bankovní identita, a.s. Taktéž byly popsány jednotlivé prostředky elektronické identifikace akreditovaných obchodních bank. Pro zasazení tématu do celoevropského kontextu byly detailně rozebrány i jednotlivé systémy elektronické identifikace používané ve vybraných evropských zemích.

Praktická část bakalářské práce se věnuje BankID v soukromém sektoru a zhodnocení jeho potenciálu, konkrétně v oblasti internetových obchodů. Průzkum potenciálu BankID v této oblasti je vypracován na základě sekundárních i primárních dat. Sekundární data byla získána prostřednictvím rešerše stávajícího stavu elektronické identifikace jak v České republice, tak i ve vybraných evropských zemích. Pro získání primárních dat byl nejprve proveden moderovaný rozhovor s výkonným ředitelem Bankovní identity, a.s., která poskytuje BankID pro soukromý sektor. Tento rozhovor sloužil ke zjištění detailnějších a nejaktuálnějších informací o BankID. Například byly zjišťovány informace o aktuálním

počtu firem využívajících BankID, potenciálu BankID v různých oblastech, jednotlivých službách poskytované společností a jejich možném rozšiřování, cenách za služby BankID a ostatní služby poskytovaných společností, procesu implementace BankID, výhodách BankID a o zajímavých využitích BankID. Na základě získaných sekundárních dat z teoretické části práce a primárních dat z tohoto moderovaného rozhovoru byl vytvořen dotazník určený pro zhodnocení potenciálu v oblasti internetových obchodů.

Dle dotazníkového šetření je základní povědomí o BankID mezi internetovými obchody na relativně vysoké úrovni. Nicméně řada internetových obchodů uvedla, že postrádají detailnější informace o BankID. Což je i druhým nejčastějším důvodem, proč internetové obchody neuvažují o zavedení BankID. Tento důvod je úzce spjatý s vůbec nejčtenějším důvodem, a to, že internetové obchody neshledávají službu BankID vhodnou pro jejich využití. Služby, které jsou v současné době nabízeny společností Bankovní identita, a.s., jsou svým rozsahem naprosto dostačující a společnost je pouze upravuje na základě konkrétních potřeb svých zákazníků. Z dotázaných internetových obchodů uvažuje o zavedení BankID 33,33 %. Jak i společnost předpokládá, nejčastěji by internetové obchody zvolily službu BankID přihlášení CONNECT, která je pro jejich potřeby nejvhodnější. V případě vztažení těchto výsledků na celý český trh, mohlo by tuto službu implementovat až 11 111 internetových obchodů. Ceny za jednotlivé služby jsou pro většinu internetových obchodů akceptovatelné. Problematické jsou ceny za aktivaci, technickou podporu a dodatečnou podporu, které jsou naopak pro většinu internetových obchodů neakceptovatelné. Společnost si je vědoma pouze vysoké ceny za technickou podporu, která je momentálně upravována. Takže pokud nebude výše těchto cen internetovým obchodům alespoň objasněna, budou pro internetové obchody jedním z důvodů pro nezavedení BankID.

Při vyhodnocení výsledků bylo zjištěno, že potenciál BankID v oblasti internetových obchodů je značný. 33,33 % respondentů uvedlo, že uvažuje o zavedení nějaké ze služeb BankID. 21,79 % respondentů zvolilo službu BankID přihlášení CONNECT. Pokud by byly tyto výsledky vztaženy na celý český trh, mohlo by nějakou ze služeb zavést 16 994 internetových obchodů a službu BankID přihlášení CONNECT až 11 111 internetových obchodů.

Seznam použité literatury

AGID, 2022. *How to activate SPID* [online]. Rome: AgID [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.spid.gov.it/en/what-is-spid/how-to-activate-spid/>

AGID, 2022. *What is SPID* [online]. Rome: AgID [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.spid.gov.it/en/what-is-spid/>

AGID, 2022. *Your digital identity* [online]. Rome: AgID [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.spid.gov.it/en/>

AIR BANK, 2021. *Jak bankovní identita funguje a kde vám přijde vhod* [online]. Praha: Air Bank [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/produkty/bankovni-identita/>

ALEAT SHPK, 2022. *ID card* [online]. Tirana: Aleat Shpk. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <https://www.aleat.al/en/id-card>

BANKID, 2021. *Ceník* [online]. Praha: BankID [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://www.bankid.cz/cenik>

BANKID, 2021. *Get started* [online]. Oslo: BankID [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.bankid.no/en/private/get-started/>

BANKID, 2021. *Katalog Služeb BankID* [online]. Praha: BankID [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://www.bankid.cz/files/bankid-katalog-sluzeb-v75.pdf>

BANKID, 2021. *Our history* [online]. Stocholm: Finansiell ID-Teknik BID AB [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.bankid.com/en/om-oss/historia>

BANKID, 2021. *Our privacy policy* [online]. Stockholm: Finansiell ID-Teknik BID AB [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.bankid.com/en/integritetspolicy>

BANKID, 2021. *Rešerše zahraničních zkušeností* [online]. Praha: BankID [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://www.bankid.cz/files/1179-bankid-white-paper.pdf>

BANKID, 2021. *Zjednodušte si podnikání a získejte více klientů* [online]. Praha: BankID [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.bankid.cz/pro-firmy>

BANKOVNÍ IDENTITA, 2021. *Doporučení pro bezpečné nakládání s e-identitou* [online]. Praha: ČBA [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: https://bankovni-identita.cz/wp-content/uploads/2021/07/Doporučení_pro_bezpecne_nakladani_s_e-identitou_v1.0.pdf

BANKOVNÍ IDENTITA, 2021. *Projekt BANKOVNÍ IDENTITA a jeho vývoj* [online]. Praha: ČBA [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://bankovni-identita.cz/o-projektu/>

BANKOVNÍ IDENTITA, 2021. *Zapojené banky* [online]. Praha: ČBA [cit. 2021-11-17]. Dostupné z: <https://bankovni-identita.cz/banky-a-reseni/>

BANKOVNICTVÍ, 2021. *Bankovní identita: Wrap up od jejího spuštění a vize do budoucna*. Praha: Česká národní banka. ISSN: 9771212427008.

BUSINESSINFO.CZ, 2021. *Bankovní identita – jednoduchý způsob přihlašování k online službám státu i komerčních subjektů* [online]. Praha: CzechTrade [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/bankovni-identita-ppbi/2/>

CASU, Barbara, Claudia GIRARDONE a Philip MOLYNEUX, 2015. *Introduction to banking*. 2nd ed. Harlow: Pearson. ISBN 978-0-273-71813-0.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ, 2011. *Základy financí*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČESKÁ BANKOVNÍ ASOCIACE, 2022. *Bankovní identitu za první rok využilo 700 tisíc lidí* [online]. Praha: ČBA [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: https://cbaonline.cz/bankovni-identitu-za-prvni-rok-vyuzilo-700-tisic-lidi?fbclid=IwAR2Ra8d_7b1PX7qVufl_AVQ_JN0810y_hN5LmsHP3hqc4_QjvWXqyTX8KOE

ČESKÁ E-COMMERCE, 2022. *Velikost e-commerce trhu* [online]. Praha: Shoptet, a.s. [cit. 2022-04-03]. Dostupné z: <https://www.ceska-ecommerce.cz/>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA, 2021. *O ČNB* [online]. Praha: ČNB [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

ČESKÁ SPOŘITELNA, 2021. *Co je Bankovní IDentita a kde se vám hodí* [online]. Praha: Česká spořitelna, a.s. [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/onas/bezpecnost-ochrana-dat/bankovni-identita>

ČESKO. 1992. Zákon č. 21 ze dne 20. prosince 1991 o bankách. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 5. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-21>

ČESKO. 2008. Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 80. Dostupný také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-253>

ČSOB, 2022. *Nastavení ČSOB Identity* [online]. Praha: ČSOB [cit. 31-01-2022]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/vnovem/id>

DIGITALISERINGSSTYRELSEN, 2021. *Fra i dag bliver NemID til MitID* [online]. Danemark: Digitaliseringsstyrelsen [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://digst.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2021/oktober/fra-i-dag-bliver-nemid-til-mitid/>

DRUPAL, 2021. *Tupas Authentication* [online]. Portland: Drupal [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://www.drupal.org/project/tupas>

E-CITIZENS, 2022. *Using and Activating the Electronic Identity Card (eOI)* [online]. Zagreb: Government of the Republic of Croatia [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://gov.hr/en/using-and-activating-the-electronic-identity-card-eoi/368>

E-ESTONIA, 2022. *e-Identits* [online]. Tallinn: e-Estonia [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://e-estonia.com/solutions/e-identity/id-card/>

E-PARAKSTS, 2017. *eSignature eID* [online]. Riga: eSignature [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.eparaksts.lv/en/Produkti/Privatpersonam/eid/eid_apraksts

EUR-LEX, 2022. *Systémy elektronické identifikace oznámené podle čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu* [online]. Brussels: Eur-Lex [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022XC0218\(06\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022XC0218(06)&from=CS)

EUROPEAN COMMISSION, 2017. *Germany* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Germany?preview=/48762401/48762406/2017_02_20_German%20eID_01_Whitepaper_final.pdf

EUROPEAN COMMISSION, 2018. *Croatia* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Croatia?preview=/62885743/65972556/Peer%20review%20report%20Croatian%20eID%20-%20final%20v.%201.0.pdf>

EUROPEAN COMMISSION, 2018. *Spain* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Spain?preview=/62885675/65972507/Notificacion%20DNIe_2015_1984_EN%20\(6\).pdf](https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Spain?preview=/62885675/65972507/Notificacion%20DNIe_2015_1984_EN%20(6).pdf)

EUROPEAN COMMISSION, 2018. *The Netherlands (DTF/eHerkenning)* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/pages/viewpage.action?pageId=74091935&preview=/74091935/124617542/Notification_Form_Dutch_Trust_Framework_for_Electronic_Identification%20with%20IDPs.pdf

EUROPEAN COMMISSION, 2019. *Belgium - eID* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EIDCOMMUNITY/Belgium+-+eID>

EUROPEAN COMMISSION, 2019. *Latvia* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Latvia?preview=/77370111/148898035/LV_notification%20form%20for%20eID%20scheme.pdf

EUROPEAN COMMISSION, 2020. *Belgium - Itsme* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EIDCOMMUNITY/Belgium+-+Itsme>

EUROPEAN COMMISSION, 2020. *Estonia* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/EIDCOMMUNITY/Estonia?preview=/62885749/218763046/ESTONIAN%20eID%20NOTIFICATION%20FORM%20FOR%20ELECTRONIC%20IDENTITY%20SCHEME%20UNDER%20ARTICLE%209%20OF%20eIDAS%20REGULATION%20v1.1.pdf>

EUROPEAN COMMISSION, 2019. *Portugal - Cartão de Cidadão* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/pages/viewpage.action?pageId=78555468&preview=/78555468/78555735/NOTIFICATION%20FORM%20FOR%20ELECTRONIC%20IDENTITY%20SCHEME%20UNDER%20ARTICLE%209_PT_signed%20\(1\).pdf](https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/pages/viewpage.action?pageId=78555468&preview=/78555468/78555735/NOTIFICATION%20FORM%20FOR%20ELECTRONIC%20IDENTITY%20SCHEME%20UNDER%20ARTICLE%209_PT_signed%20(1).pdf)

EUROPEAN COMMISSION, 2020. *Portugal - Chave Model Digital* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/pages/viewpage.action?pageId=78555712&preview=/78555712/78555740/NOTIFICATION%20FORM%20FOR%20ELECTRONIC%20IDENTITY%20SCHEME%20UNDER%20ARTICLE%209_PT_signed%20\(1\).pdf](https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/pages/viewpage.action?pageId=78555712&preview=/78555712/78555740/NOTIFICATION%20FORM%20FOR%20ELECTRONIC%20IDENTITY%20SCHEME%20UNDER%20ARTICLE%209_PT_signed%20(1).pdf)

EUROPEAN COMMISSION, 2020. *The Netherlands (DigiD)* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-09]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/pages/viewpage.action?pageId=176620999&preview=/176620999/176620997/Notification_Form_Dutch_eID_Scheme_DigiD.pdf

EUROPEAN COMMISSION, 2022. *Overview of available attributes of pre-notified and notified eID schemes* [online]. Brussels: European Commission [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/EIDCOMMUNITY/Overview+of+available+attributes+of+pre-notified+and+notified+eID+schemes>

FEDERAL MINISTRY OF THE INTERIOR AND COMMUNITY, 2021. *eID Card for citizens of the EU and the EEA* [online]. Berlin: Federal Ministry of the Interior and Community [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.personalausweisportal.de/Webs/PA/EN/citizens/id-card-for-eu-and-eea/eID-card-for-eu-and-eea-node.html>

FIO BANKA, 2022. *Zabezpečení* [online]. Praha: Fio banka [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: <https://www.fio.cz/bankovni-sluzby/internetbanking/zabezpeceni>

FRIEDBERG, Barbara, 2015. *Personal finance: an encyclopedia of modern money management*. Santa Barbara, California: Greenwood. ISBN 978-1-4408-3031-0.

IDENTITA OBČANA, 2021. *eObčanka* [online]. Praha: Správa základních registrů [cit. 2022-02-10]. Dostupní z: <https://info.identitaobcana.cz/eop/>

IDENTITA OBČANA, 2021. *Identifikační prostředky* [online]. Praha: Správa základních registrů [cit. 2022-02-10]. Dostupní z: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>

IDENTITA OBČANA, 2021. *Mobilní klíč eGovernmentu* [online]. Praha: Správa základních registrů [cit. 2022-02-10]. Dostupní z: <https://info.identitaobcana.cz/mep/>

IDENTITA OBČANA, 2021. *NIA ID (Jméno, heslo a SMS kód)* [online]. Praha: Správa základních registrů [cit. 2022-02-10]. Dostupní z: <https://info.identitaobcana.cz/ups/>

KALABIS, Zbyněk, 2012. *Základy bankovníctví: bankovní obchody, služby, operace a rizika*. Brno: BizBooks. ISBN 978-80-265-0001-8.

KANTNEROVÁ, Liběna, 2016. *Základy bankovníctví: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-595-4.

KB, 2021. *Bankovní identita KB* [online]. Praha: Komerční banka [cit. 2021-12-14]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/podpora/bankovnictvi-a-nastroje/kb-bankovni-identita>

LUNDEGAARD, 2021. *BankID: příležitost pro české firmy a zkušenosti ze zahraničí* [online]. Praha: Lundegaard [cit. 2021-12-07]. Dostupné z: <https://www.lundegaard.eu/articles/bankid-prilezitosti-pro-ceske-firmy-a-zkusenosti-ze-zahranici>

MEJSTRÍK, Michal, Magda PEČENÁ a Petr TEPLÝ. *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2870-7.

MIGRIS, 2020. *I want to get the personal identity card and/or the passport of the Republic of Lithuania* [online]. Vilnius: Migration Department under the Ministry of the Interior of the Republic of Lithuania [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.migracija.lt/en/noriu-gauti-atk-ir/ar-lr-pas%C4%85-copy->

MINISTERO DELL'INTERNO, 2022. *Electronic Identity Card (CIE)* [online]. Rome: Ministero dell'Interno [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.cartaidentita.interno.gov.it/en/cie/electronic-identity-card/>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *Seznam udělených akreditací pro správu kvalifikovaného systému elektronické identifikace* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/seznam-udelenych-akreditaci-pro-spravu-kvalifikovaneho-systemu-elektronicke-identifikace.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2021. *FAQ - problematika správy kvalifikovaného systému el. identifikace* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/faq-problematika-spravy-kvalifikovaneho-systemu-el-identifikace.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

MISHKIN, Frederic S. a Stanley G. EAKINS, 2012. *Financial markets and institutions*. 7th ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-273-75444-2.

MONETA MONEY BANK, 2022. *Bankovní identita: Snadný přístup k online službám s Bank ID* [online]. Praha: MONETA Money Bank, a.s. [cit. 31-01-2022]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/otevrene-bankovnictvi/bankovni-identita>

NETS, 2021. *Finnish Bank ID* [online]. Ballerup: Nets A/S [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://www.nets.eu/developer/e-ident/eids/Pages/BankIDFI.aspx>

NETS, 2021. *NemID* [online]. Ballerup: Nets A/S [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://www.nets.eu/developer/e-ident/eids/Pages/NemIDDK.aspx>

PÖHN, Daniela, Michael GRABATIN a Wolfgang HOMMEL, 2021. *eID and Self-Sovereign Identity Usage: An Overview* [online] Basel: MDPI [cit. cit. 2021-12-14]. no. 22, s. 2811. Dostupné z: <https://www.proquest.com/docview/2602036620/C2BE691D76B74539PQ/6?accountid=17116>

POLOUČEK, Stanislav, 2013. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-491-9.

RAIFFEISENBANK, 2022. *RB klíč bezpečí pro vaše finance* [online]. Praha: Raiffeisenbank [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/osobni/ucty/sluzby-k-uctum/internetove-bankovnictvi/rb-klic>

REVENDA, Zbyněk, 2011. *Centrální bankovníctví*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-230-7.

REVENDA, Zbyněk, 2012. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-240-6.

SIGNICAT, 2021. *MitID* [online]. Trondheim: Signicat [cit. 2021-12-13]. Dostupné z: <https://developer.signicat.com/enterprise/identity-methods/mitid/#about-mitid>

SLOVENSKO.SK, 2021. *Občiansky preukaz s čipom* [online]. Bratislava: Slovensko.sk [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.slovensko.sk/sk/obciansky-preukaz-s-cipom>

THE LUXEMBOURG GOVERNMENT, 2022. *eID – The Luxembourg electronic identity card* [online]. Luxembourg: The Luxembourg Government [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://ctie.gouvernement.lu/en/dossiers/eID/eID.html>

Seznam příloh

Příloha A	Dotazník pro internetové obchody	99
Příloha B	Otázky pro moderovaný rozhovor	105

Příloha A Dotazník pro internetové obchody

Chystáte se vyplnit dotazník směřující ke zjištění potenciálu BankID v oblasti internetových obchodů. Vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více než 3 minuty. Celý dotazník je anonymní.

*Povinné pole

1. Nabízíte zákazníkům možnost registrace a následného přihlášení na webových stránkách Vašeho internetového obchodu? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano *Přeskočte na otázku 2*
 Ne *Přeskočte na otázku 3*

2. Nabízíte zákazníkům přihlášení prostřednictvím identit třetích stran? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Ne
 Apple ID
 Facebook ID
 Google ID
 Jiné: _____

3. Slyšeli jste o pojmu bankovní identita neboli BankID? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano a vím, co pojem znamená
 Ano, ale nevím přesně, co pojem znamená
 Ne

Bankovní identita neboli BankID je možnost elektronické identifikace osoby pomocí prostředků pro přihlášení do internetového bankovníctví jednotlivých obchodních bank. Lidé se tak mohou prostřednictvím BankID přihlásit právě například na webových stránkách internetových obchodů.

4. Uvažujete o zavedení BankID na webových stránkách Vašeho internetového obchodu?

*

Označte jen jednu elipsu.

- Ano uvažuji do 1 roku *Přeskočte na otázku 5*
- Ano uvažuji v horizontu 1 až 2 let *Přeskočte na otázku 5*
- Ano uvažuji, ale ne v nejbližší době *Přeskočte na otázku 5*
- Ne uvažuji *Přeskočte na otázku 10*

5. Jakou službu byste nejspíše zvolili? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Přihlášení CONNECT
(ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email)
- Identifikace IDENTIFY
(ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly, pohlaví, rodné číslo)
- Identifikace IDENTIFY PLUS
(ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly, pohlaví, rodné číslo, místo narození, stav, doklad, právní status, bankovní účet)
- Identifikace IDENTIFY AML
(ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly, pohlaví, rodné číslo, místo narození, stav, doklad, právní status, bankovní účet, AML ověření)
- Podpis SIGN
(ID uživatele, jméno a příjmení, telefon, email, adresy, datum narození, tituly, právní status)
- Nevím

6. Jsou pro Vás ceny za jednotlivé služby akceptovatelné?

Uveďte odpověď/i pouze u služeb, které byste si nejspíše vybrali, viz předchozí otázka.

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	Ano	Ne	Nevím
Přihlášení CONNECT (jednorázové použití 1 Kč, předplatné na 1 rok 10 Kč/uživatel)	☐	☐	☐
Identifikace IDENTIFY (předplatné na 1 rok 20 Kč/uživatel)	☐	☐	☐
Identifikace IDENTIFY PLUS (předplatné na 1 rok 40 Kč/uživatel)	☐	☐	☐
Identifikace IDENTIFY AML (předplatné na 2 roky 120 Kč/uživatel)	☐	☐	☐
Podpis SIGN (jednorázové použití 20 Kč, předplatné na 1 rok 20 Kč/uživatel)	☐	☐	☐

7. Cena za aktivaci služby je v současné době 30 000 Kč. Je pro Vás tato částka akceptovatelná? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano
 Ne
 Nevím

8. Cena za technickou podporu je v současné době 15 000 Kč/měsíc. Je pro Vás tato částka akceptovatelná? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano
 Ne
 Nevím

9. Cena za dodatečnou podporu je v současné době 2 000 Kč/hod. Je pro Vás tato částka akceptovatelná? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
 Ne
 Nevím

Přeskočte na otázku 11

10. Vyberte důvody, proč neuvažujete o zavedení BankID pro Váš internetový obchod? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Není vhodná pro tento obchod
 Potřebuji jiné údaje, než jsou nabízené
 Nemám dostatek informací o této službě
 Nedůvěra zákazníků k této službě
 Ceny za zavedení a technickou podporu jsou příliš vysoké
 Ceny za jednotlivé služby jsou příliš vysoké
 Jiné: _____

11. Jaké druhy zboží nabízíte ve Vašem internetovém obchodě? *

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Auto-moto
 Bílé zboží
 Dětské zboží
 Dům a zahrada
 Elektronika
 Filmy, knihy, hry
 Hobby
 Jídlo a nápoje
 Kosmetika a zdraví
 Nábytek
 Oblečení a móda
 Sexuální a erotické pomůcky
 Sport
 Stavebniny

12. Kolik zaměstnanců má Váš internetový obchod? *

Označte jen jednu elipsu.

- 1-9 zaměstnanců (mikropodnik)
- 10-49 zaměstnanců (malý podnik)
- 50-249 zaměstnanců (střední podnik)
- 250 a více zaměstnanců (velký podnik)

13. Jaké jsou roční tržby Vašeho internetového obchodu v mil. Kč? *

Označte jen jednu elipsu.

- Méně než 1,5 mil. Kč
- 11-50 mil. Kč
- 50-100 mil. Kč
- Více než 100 mil. Kč
- Nevím

14. Pokud chcete, můžete zde napsat jakoukoliv poznámku či připomínku.

Google Formuláře

Příloha B Otázky pro moderovaný rozhovor

1. Kolik firem již implementovalo BankID na své webové stránky?
2. Jaké firmy implementovaly BankID jako první?
3. V jaké oblasti vidíte další potenciál pro BankID?
4. Jaké konkrétní služby BankID je možné využívat uvnitř firmy?
5. Je možné přizpůsobit stávající jednotlivé služby BankID nebo vytvořit nové služby BankID přímo pro konkrétní využití firmy?
6. Vytváření nových služeb BankID je čistě ve Vaší kompetenci?
7. Je možné ceny upravovat?
8. Jak probíhá implementace BankID a jedná se o náročný proces?
9. Máte sjednané partnery, kteří pomáhají firmám s implementací BankID?
10. Jaké jsou podmínky, které musí firma splnit, aby mohla implementovat BankID?
11. Jak jsou firmy informované o vašich službách BankID?
12. Jaké jsou výhody BankID?
13. Existují již nějaká zajímavá využití BankID?
14. Implementoval BankID už nějaký internetový obchod?
15. Jaká služba BankID je vhodná pro internetový obchod?
16. Jedná se o služby BankID spíše pro využití směrem k zákazníkům nebo k zaměstnancům?
17. Zvládnou internetové obchody implementaci samy nebo si musí najmout externistu?
18. Jsou tyto služby BankID dostupné opravdu pro všechny internetové obchody nebo cílíte především na velké internetové obchody?